

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Breviarivm Causae Nestorianorvm Et Evtychianorvm, collectum a sancto
Liberato archidiacono ecclesiae Carthaginensis regionis sextae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

ANNO
CHRISTI
553

*fenfit. Quamobrem episcopatu exutus, Byzantium se recepit, & terra-
motu absorptus est & defossus, &c. Vide Baronium ann. 553. num. 248.*

CONCILIVM AQVILEIENSE
CONTRA QVINTAM SYNODVM
coactum anno Domini DLIII.

NOTA.

^a *Concilium.*] Cum occidentales episcopi interpretarentur dam-
nationem trium capitulorum in quinta Synodo factam, contigisse <sup>Causa &
acta Conci-
lii.</sup> in odium Calchedonensis Concilii, facto Concilio Aquileiensi (in
locis enim imperii id per edictum Iustiniani, defensores trium ca-
pitulorum persequentis, non licebat) quintam Synodum respuen-
dam esse decreuerunt, seque ab vnione ecclesie catholice segre-
garunt, atque in eodem schismate vsque ad tempora Sergii papae
per annos fere centum perseuerarunt. Hæc breuiter & summatim
describit Beda libro de sex ætatibus, his verbis: *Synodus Aquileia fa-
cta ob imperitiam fidei quintum vniuersale Concilium suscipere diffidit,
donec salutaribus beati papae Sergii monitis instructa, & ipsa huic cum
ceteris ecclesijs annuere consentit.* De hac eadem Synodo in vita Ser-
gii hæc Platina: *Ecclesiam Aquileiensem, quintam Synodum non om-
nino approbantem, ad sanitatem doctrina & auctoritate sua tandem
perduxit.* Vide Baronium anno 553. num. 222.

BREVIARIVM CAVSÆ
NESTORIANORVM ET EPTYCHIANORVM,
collectum a sancto Liberato archidiacono ecclesie
Carthaginensis regionis sextæ.

TITVLI CAPITVM.

I. Proœmium.	Constantinopolitani episcopi.
II. De Paulo Samosateno, & quod
auctor sit Nestoriana heresis.	VIII. De pace Cyrilli & Ioannis.
III. De Apollinario, & quod au-
ctor sit Nestoriana heresis.	IX. De Cyrilli epistolis pro orien-
talibus episcopis scriptis.
IV. De Nestorii ordinatione, &
eius heresi.	X. De Nestorianorum scandalo,
& monachis Arianorum.
V. De Synodo Ephesina prima, &
Nestorii damnatione.	XI. De Eutyche presbytero &
* Egumeno, & eius heresi, eius-
que damnatione. ^{* f. archimã-
drina.}
VI. De discordia Cyrilli Alexan-
drini & Ioannis Antiocheni.	XII. De Synodo Ephesina secun-
da, & Flauiani morte.
VII. De ordinatione Maximini	XIII. De Synodo Calchedonensi,

<i>& damnatione Dioscori.</i>	XIX. <i>De Seuero, Juliano, ac Macedonio.</i>
XIV. <i>De exilio Dioscori, & ordinatione Proterii Alexandrini episcopi.</i>	XX. <i>De Gaiano, & Theodosto.</i>
XV. <i>De ordinatione Timothei Aluri, & morte Proterii.</i>	XXI. <i>De Agapeto papa, & Anthimo Constantinopolitano episcopo.</i>
XVI. <i>De ordinatione Timothei catholici, & Petri heretici.</i>	XXII. <i>De Siluero & Vigilio.</i>
XVII. <i>De ordinatione Ioannis catholici, & damnatione Acacii.</i>	XXIII. <i>De Paulo Alexandrino episcopo, & monachis Hierosolymorum.</i>
XVIII. <i>De episcopis Alexandrinis.</i>	XXIV. <i>De Pelagio & Theodoro Cappadociae.</i>

P R O O E M I V M.

I.

PEREGRINATIONIS necessitatibus defatigatus, & aliquatenus feriatu animo a curis temporalibus, duarum hæresum, hoc est, Nestorianorum & Eutychianorum, ex ecclesiastica historia nuper de Græco in Latinum translata, & ex gestis synodalibus, vel sanctorum patrum epistolis hoc breuiarium collegi, necens temporum curricula illa quæ in Græco Alexandria scripto accepi, vel grauissimorum hominum didici narratione fideli. Quod faciens pro mea eruditione & responsione contra falsiloquos vtrarumque partium sectatores, qui consuetudo studio aliter loquuntur de suis auctoribus, quam veritas habet, libenter offero catholicis fratribus ignorantibus acta ipsarum hæresum, & legere volentibus.

De Paulo Samosateno, & quod auctor sit Nestorianæ hæresis.

CAPVT II.

IGITUR Nestoriani dogmatis auctor, vt multi volunt, Paulus agnoscitur Samosatenus episcopus, qui secutus doctrinam antiquorum hæreticorum, Dominum nostrum Iesum Christum purum hominem asseruit natum & passum. De sancta vero & summe beata Trinitate, vt Græci tradunt, Sabellii sententiam secutus est. Et propterea dicunt Nicænum statuisse Concilium, Paulianos omnino baptizandos, ponentes differentiam inter Pauli Nestoriique doctrinam, eo quod Nestorius confundens existentiam diuinitatis Filii Dei, Christum purum hominem tradidit conceptum atque formatum, & postea

in Deum prouectum, hoc est, hominem deificatum, & non Verbum carnem factum, & habitasse in nobis, quod ^{Joann. 1.} prædicat euangelium, & catholica confitetur ecclesia, negat. Propterea in epitoma chronicorum * Lucentius hoc ponit, & dicit: Felice & Tauro consulibus, Nestorius Constantinopolitanus episcopus nouum ecclesiis molitur errorem inducere, prædicans Christum hominem tantum, non etiam Deum natum, eique diuinitatem collatam esse pro merito dicit. Socrates vero in libro ^{Nicephilib. 14. cap. 32.} ecclesiasticæ historiæ dirimit Nestorium a Paulo, eorumque differentiam sic ponit: Apparet, inquit, Nestorium ignorasse lectiones antiquorum. Quapropter, ut dixi, in sermone solo moratus est. Et non solum sermonem examini dedit, sed etiam omnino Deum esse, qui natus est, denegauit. Nos autem fatemur, quoniam qui de sancta virgine natus est, crucifixus est, Dominus est gloriæ, sicut dicit Apostolus: *Si enim cognouissent, nunquam Dominum gloriæ crucifixissent.* ^{1. Cor. 2.} Porro Nestorius dicit: Noli gloriari Iudæ, non crucifixisti Deum. tamquam ipse Dominus gloriæ, idem non sit Deus. Nam quia purum hominem non dicit Christum, sicut Photinus & Paulus Samosatenus, etiam homiliæ, quas fecit, ostendunt. Nusquam enim Dei Verbi subsistentiam perimit, sed ubique eum subsistere confitetur & habere subsistentiam; & non sicut Photinus & Paulus Samosatenus, eius subsistentiam perimentes. Hæc Socrates de Paulo & Nestorio: cuius testimonio utens, sequar quid alia respondeat lectio: Ignarus Nestorius expositionem sanctorum patrum prædicantium Dei Filium vnitione naturæ suæ in personam suscepisse hominem, quam non habet cum patre communem, propter indiuiduam & inseparabilem patris & filii naturam, beatam Mariam noluit dicere Dei genitricem, ne patri quoque natiuitatem applicaret: ignorans demens, quoniam pater & filius natura vnum sunt, discreti personis: quoniam qui genuit, non est genitus: neque qui genitus est, generauit. Hoc ignorantes Nestoriani, quasi nodosam & indissolubilem nobis hætenus proponunt quæstionem, impudenter obiicientes patrem cum filio natum, si beatam Mariam ^{θεοτόκον} confiteamur. Verum his ita se de Nestorio habentibus, cœptum opus percurramus.

De Apollinario, & quod auctor sit Nestoriana hæresis.

CAPVT III.

POST damnationem Pauli Samofateni, vna temporis generatione transacta, Apollinaris Laodicensis episcopus de incarnatione Domini, Arianorum blasphemiam secutus, asserens contraria Paulo, carnem & omnipotens Dei Verbum vnus esse prædicauit substantiæ, contentiosissime asseuerans Verbum carnem factum, vel aliquid Verbi in carnem fuisse conuersum atque mutatum, non autem carnem de Maria virgine sumptam atque susceptam, vt absque peccato consubstantialis nobis & per omnia similis agnoscatur Christus, sicut ait Apostolus. Theodoritus episcopus in ecclesiastica historia Apollinarem & eius hæresim sic notat: Apollinaris (inquit) Laodicensis episcopus, dum pietatis indueret vultum, & apostolica se fingeret dogmata conseruare, post paululum manifestus hostis apparuit. De diuina namque natura adulterinis rationibus utebatur, gradus quosdam dignitatum generans, & sacramentum dispensationis imperfectum explanare præsumens, animamque rationalem, qua corpus resurgit, priuatam salute confirmans. Si enim animam non assumpsit, secundum illius rationem, Deus Verbum, neque medicinam animæ tribuit, neque honorem dedit, sed corpus quidem terrenum ab inuisibilibus virtutibus adoratur, anima vero secundum diuinam imaginem facta, in inferiore permansit, contumeliis induta peccati. Qui etiam plurima super hæc vefanus asseruit. Aliquando enim pariter confitebatur & ipse ex sancta Virgine assumptam carnem: aliquando vero, eam cum Deo Verbo cælitus descendisse: aliquando, eum ipsum carnem factum, & sumpsisse nihil ex nobis: aliaque plurimas & inanes fabulas sacris opinionibus copulabat, quas in præsentem dicere superfluum iudicauim. Talia quidem ille dicens, non solum suos peste compleuit, sed etiam quosdam nostrorum fecit huiusmodi lepræ participes. Post paucum vero tempus, dum suum viderent opprobrium & ecclesiæ claritatem, pene cuncti reuersi sunt. Non tamen priorem deposuere languorem, sed magis plurimos constantiam latenter fauciauerunt. Ex hac

ergo

ergo radice in ecclesiis germinauit vna carnis deitatisque natura, & vt diuinitati vnigeniti passio copuletur, & alia quacumque populis & sacerdotibus certamina genuerunt. Et post pauca: Verum Apollinaris præsulatus nudatus, nouitatem doctrinæ suæ aperta impudentia in ecclesia prædicabat, ducem semetipsum ostendens hæreseos. Quapropter apparet ex omnibus superius dictis atque prolatis, a Paulo Nestorianos fuisse propagatos, & ab Apollinari vnus naturæ prædicatores, vt sunt Acephali & Eutychniani. Cuius dictis & epistolis respondebat eo tempore Dioscorus Tarsensis episcopus, deinde Gregorius Nazianzenus, Basilius & Theodorus Mopsuestenus, probabiliter ostendentes ex diuinis testimoniis duarum proprietates naturarum in vna Christi persona, sicut ipsa probant eorum volumina. Sequimur iam nunc, vtrarumque hæresum auctoritatibus demonstratis, earum acta ^{* f. narrare,} narrarem, sicut præfatio pollicetur.

De Nestorii ordinatione, & eius hæresi.

CAPVT IV.

POST Apollinaris damnationem & depositionem aliquantis temporibus euolutis, mortuo Sifinnio, qui post obitum beati Attici Constantinopolitanae ecclesiæ præsulatum susceperat, visum est imperatoribus, nullum ordinare de Constantinopolitana ecclesia pontificem, sed ab Antiochia Syriæ, vnde prius illa ecclesia Ioannem susceperat, aliquem aduenam accersire, & episcopum facere. Et sicut Socrates in ecclesiastica narrat historia: Erat quidam presbyter Antiochiæ nomine Nestorius, genere Germaniciensis, boni eloquii, quem quasi vtilem ad docendum Constantinopolim principes euocauerunt. Et transactis tribus mensibus, ab Antiochia venit Nestorius, qui castitate inter plurimos præcipuus habebatur. Quibus autem moribus institutus fuerit, sapientes a prima eius homilia cognouerant. Erat cum eo & Anastasius presbyter pariter destinatus, quem nimis honorabat, & consiliarium habebat in causis suis. Ordinato ergo Nestorio die primo mensis Aprilis, consulatu Felicis & Tauri, Anastasius coram ecclesia docens: Dei, inquit, genitricem Mariam nullus dicere præsumat, quo-

Concil. Tom. 12.

Kkk

niam Maria homo fuit, & Deum ab homine generari nimis est impossibile. Quod cum pariter audissent pluri-
 rimi clericorum & laicorum, multum conturbati sunt. Didicerant enim antiquitus, Deum confiteri Christum, & nullatenus per dispensationem hominem a Deo separatum credebant. Tumultu ergo facto in ecclesia, Nestorius volens firmare Anastasii sermonem, eo quod eum honoraret, tamquam blasphemum noluit arguere, sed frequenter hoc coram ecclesia docebat, & agitabat hanc quaestionem cum contentionibus, abnegans Dei genitricis confessionem. Vnde diuisio nata est in ecclesia, & concussionem magnam orbi terrarum tepidissimi tractatus Nestorii concitauerunt. Sed eo non emendante, Constantinopolitana ecclesia erat in scandalo, & velut in nocturna lite repleta omni confusione, sociorum & hostium nulla erat agnitio, diuersis nunc his, nunc aliis consentientibus, & verba propria mutantibus, quoniam Nestorius in ea erat opinione, quod omnino purum hominem diceret Christum, introducens in ecclesiam Pauli & Photini doctrinam. Quod audiens Cyrillus Alexandrinus episcopus, cui tunc dabatur primatus de talibus agendi, venerunt ad eum aliqui de populo Constantinopolitano non communicantes Nestorio, & suggererunt ei quae Constantinopoli acta fuerant. Direxit ergo Nestorio epistolam Cyrillus, cuius est principium: Venerabiles filii ac fide digni: persuadens ei, ut si in plebe lapsus fuerat sermo, in tractatibus corrigeretur, ut Dei puerperam diceret sanctam virginem, id est, *θεοτόκον*, ut totius orbis offensio conquiesceret. Iam enim quaterniones expositionum eius per Antiochum quemdam illustrem papa Caelestinus acceperat, dogmaque ipsius Nestorii manu eius subscriptum & ab eo directum legerat atque tractauerat, totusque oriens ex eius scriptis iam cognitum habebat. Sed Nestorio emendare nolente, rursus quoque Cyrillus secundam ad eum direxit epistolam, cuius est principium: Obloquuntur me quidam apud tuam fraternitatem: qua ei & incarnationis Christi plenam reddidit rationem, rogans eum, ut cum eo illa sentiret, ut ecclesiarum pax perstaret incolumis, & sacerdotibus indiscissa concordia

permaneret. Ad hæc autem Nestorius contrariam scribens Cyrillo epistolam, cuius principium est: Iniurias quidem, quæ contra nos sunt, mirandarum tuarum literarum. Verumtamen beatam Mariam ^{θεοτόκον} noluit dicere, nec suum emendauit errorem. Ioannes quoque Antiochenus direxit Nestorio epistolam, cuius est principium: Meam intentionem circa tuam reuerentiam: per quam eum hortatus est, ne se repelleret bonum sibi futurum consiliarium, dum eum dicere piget, beatam Virginem Dei genitricem, quod sancti patres docuerunt & scripserunt. In qua epistola meminit Theodori Mopsuesteni, ostendens ei retractationis exemplum, quomodo ille dum tractat, tumultu factò, surgens fortissimus vir, sine confusione suam sententiam retractauit, & quæ parum prodesse ignorantibus videbantur, velociter ad vtilitatem correxit ecclesiæ. Sed hanc Nestorius contemnens, ciuitati suæ odibilis factus est. Cyrillus vero per Possidonium diaconum suum retulit de eo papæ Cælestino, & quid Constantinopoli ageretur, ei per epistolam suam allegauit. Idem Cyrillus tertiam Nestorio synodicam direxit epistolam, in qua & duodecim capitula contra eius dogma dictauit & inseruit. Et est principium: Dicente Domino: *Qui amat patrem ^{Matth. 10.} suum, aut matrem suam plus quam me, non est me dignus.* Cuius exemplar epistolæ perueniens ad Ioannem Antiochenum, offensus est in ipsis Cyrilli capitulis: putauit enim eum, dum immoderate occurreret Nestorio, in sectam Apollinaris incidisse. Mandauit ergo Andreæ & Theodorito episcopis Concilii sui, vt scripto responderent contra ipsa duodecim capitula, tamquam Apollinaris dogma instaurantia. Cognoscens itaque Nestorius, quod Cyrillus non pateretur ecclesiam sic esse in perturbationibus, & populos in scandalo, subripuit pio principi Theodosio, vt sacram ad eum dirigeret, & a sua eum persecutione compefceret. Et scripsit quidem ad eum sacram imperator, arguens eum tamquam inquietum & scandala sectantem, qui sine consortio sacerdotum ageret atque scriberet.

De Synodo Ephesina prima, & Nestorii damnatione.

CAPVT V.

ET post hæc scripsit aliam sacram ad vniuersos episcopos, vt Ephesum conuenirent, & conferrent de Nestorii libris, & Cyrilli iudicium. Scripsit imperator sacram & beato Augustino Hipponensi episcopo per Ebagnium magistrinum, vt ipsi Concilio præstaret sui præsentiam. Qui Ebagnius veniens Carthaginem magnam, audiuit a Capreolo ipsius vrbs antistite, beatum Augustinum ex hoc mundo migrasse ad Dominum. Accepitque ab eo ad imperatorem literis loquentibus de obitu beati Augustini, Constantinopolim, vnde venerat, rediit. Porro Capreolus archiepiscopus propter impetus Vandalorum Africanas regiones obsidentium, vniuersale non valens congregare Concilium, Vessulam diaconum suum misit Ephesum ad Concilium legatum. Cælestinus vero papa Romanus scripsit Nestorio increpationis epistolam cum exhortatione & vituperatione, quia errare non debuerit, ad cuius ordinationem gauisus est. Et est eius principium: Aliquantis diebus vitæ nostræ: tribuens ei decem dierum spatium, hoc est, a prima die acceptionis ipsius epistolæ, vsque in vltimam diem: vt si minime Nestorius emendaret expositiones suas, & reuocaret ad ecclesiam, qui propter Christum, qui est caput eius, ab eo fuerant expulsi, cognosceret se ab eius collegio & omnium sanctorum episcoporum consortio esse separatum: insinuans ei, dedisse vicem suam in Concilio Cyrillo per epistolam suam, cuius principium est: Tristitia nostræ, sanctitatis vestræ literæ: qua Cyrillum admonuit, vt si per illos decem dies doctrinam suam minime Nestorius emendaret, disponderet eum a communi corpore remouendum, & providendum illi ecclesiæ. eadem de re pariter scripsit Ioanni Antiocheno, Rufo Theffalonicensi, Iuuenali Hierosolymitano, & Flauiano Philippenfi, archiepiscopis. Scripsit & ad clerum Constantinopolitanum, admonens eos contra doctrinam Nestorii fortiter stare, eiusque persecutiones patienter ferre, quæ fructus afferunt coronarum: scientes, ab eo excommunicatos vel deiectos, in apostolicæ sedis permanere communionem. Continuo au-

tem post paschalem festiuitatem Nestorius cum maxima multitudine venit Ephesum, & inuenit plurimos episcopos collectos. Porro Cyrillus Alexandrinus modicum retardatus, circa Pentecosten occurrit, & Iuuenalis Hierosolymorum. Sed Ioanne Antiocheno remorante, quæstionem mouebant præsentis episcopi de beata Maria Dei genitrice: Cyrillus autem deflorationes quasdam librorum Nestorii faciebat, eum perturbare volens. Erat enim (vt dicitur) eius inimicus. Et cum plurimi Deum confiterentur Iesum Christum; Ego (inquit Nestorius) qui fuit duorum vel trium mensium, nunquam confiteor Deum: qua gratia ter mundus sum a sanguine vestro, & amodo ad vos non venio. Et his dictis, cum reliquis congregabatur episcopis, qui eius sententiam sequebantur. * Præfens ergo episcopi in duos ordines sunt diuisi. Porro Cyrillus cum suis habens vices sedis apostolicæ, Concilio euocato ducentorum episcoporum, Nestorium vocauerunt. At ille venire noluit, differens vsque in præsentiam Ioannis Antiocheni. Scripserat enim ipse Ioannes de itinere Cyrillo, positus in sexta mansione, festinationem suam & itineris labores, animalium ruinas, & episcoporum qui secum erant, necessitates insinuans. Qui vero circa Cyrillum erant episcopi, homilias Nestorii, quas de hac quæstione protulerat, sæpius relegentes, priusquam orientis Concilium & aliquarum prouinciarum episcopi ipsi Concilio coniuncti, ad Synodum occurrerent, iudicantes Nestorium tamquam blasphemantem Dei Filium, damnauerunt. Hoc facto circa Nestorium, Ioannes & episcopi qui cum eo erant, alterum Concilium apud se facientes, damnauerunt Cyrillum, & cum eo Memnonem Ephesiorum episcopum.

* f. Præfentes.

De discordia Cyrilli Alexandrini & Ioannis Antiocheni.

CAPVT VI.

POST biduum vero venit Ioannes Antiochenus: & cognoscens ita acta, quæ supra diximus, & post hæc quæ gesta fuerant in damnatione Nestorii, & illa 12. capitula Cyrilli in ipso Concilio suscepta & confirmata, indignabatur valde contra Cyrillum, tamquam seditio- nis auctorem, quod feruentissime Nestorii fecisset dam-

Ecclesiast. histor. vbi supra, 6. cap.

nationem. Qui autem cum Ioanne conuenerant episcopi, id est, Alexander Apameæ, Ioannes Damasci, Asianus Seleuciæ, Alexander Hierapoleos, Himerius Nicomediæ, Helladius Tarfi, Maximus Anazarbi, & ceteri numero 34. qui tunc cum eo Ephesi occurrerant, querebantur de Cyrillo, dicentes: secundum iussionem principum, cur non sunt expectati aliarum prouinciarum episcopi, ut quomodo iudicauit de libris Nestorii, & de Cyrilli dictis Concilium iudicaret? Congregatis ergo illis Ephesi, Ioannes contra Cyrillum & Memnonem ita inuectus est: Orabamus quidem secundum regulas sanctorum patrum, & secundum literas piissimorum & Christianorum imperatorum nostrorum cum pace fieri Synodum. Quoniam autem audacia & seditione & hæretico sensu vtentes, soli confedistis, nobis propinquantibus secundum literas piissimorum imperatorum nostrorum, & omni turba sanctam Synodum implestis, ut ne requirentur capitula quæ conueniunt Apollinaris & Arii & Eunomii perfidiæ & impietati, neque expectastis præsentiam sanctorum episcoporum, qui vndique a piissimis imperatoribus conuocati sunt, cum magnificentissimus comes Candidianus in scriptis & sine scriptis præcepisset vobis, nil tale præsumere, sed expectare commune omnium sanctorum episcoporum Concilium: ideo scitote, quod depositi estis & alieni ab episcopatu, tu Cyrille Alexandrine episcope, & tu Memnon huius ciuitatis, & omni ecclesiastico ministerio alieni, utpote vniuersæ seditionis & iniquitatis auctores, qui, ut regulæ patrum & imperiales sanctiones decalcarentur, causam dedistis. Ceteri autem omnes, qui consensistis seditionis, agentes contra leges & aduersus sanctiones imperiales, excommunicati estis, donec agnoscentes proprium delictum, pœnitentiam agatis, & fidem sanctorum patrum qui in Nicæa congregati sunt, suscipiatis, nihil aliud nouum introducentes; & anathematizetis hæretica capitula, quæ a Cyrillo Alexandrino episcopo exposita sunt contra euangelicam & apostolicam doctrinam; & sequamini literas piissimorum & Christianissimorum imperatorum nostrorum, quæ iubent quæri, & subtiliter de fide cum pace exami-

nationem fieri. Hanc interlocutionem suam Ioannes & qui cum eo erant, aduersus Cyrillum & Memnonem Ephesi publice proponentes, vtrorumque damnationem literis suis imperatori insinuauerunt, quarum est principium: Pietas vestra præfulgens ad beneficium orbis terrarum. Post hæc aduenerunt ab Hesperia ad Concilium legati papæ Cælestini Arcadius & * Præiectus episcopi, & Philippus ecclesiæ Romanæ presbyter. Quibus residentibus, Cyrillus & Memnon obtulerunt libellos in Concilio, contestationem deponentes aduersus Ioannem Antiochenum, & qui cum eo erant, episcopos, vt euocarentur, & redderent causas depositionis suæ. Vocati ergo a Concilio per Danielem Colona secundæ Cappadociæ, & Commodum Tripolis Lydiæ, & Timotheum Helleponti, episcopos, vna cum Musonio notario, cum anagnostico, per interannuntiantem diaconum, tale acceperunt responsum: Neque vos mittatis ad nos, neque nos ad vos, quoniam de vobis responsum principis expectamus. Igitur Cyrillus cum * Memnone, volentes se vlcisci, Ioannem damnauerunt, & omnes qui cum eo conuenerant, & multa mala pari fastu vtrique Ephesi pertulerunt. Porro imperator per Ioannem comitem sacram scripsit omni Concilio, & ad locum, dicens: Nestorii, Cyrilli, & Memnonis damnationem suscipimus: alia vero quæ apud vos gesta sunt, reprehendimus, Christianam fidem rectitudinemque custodientes, quam ex patribus progenitoribusque suscepimus. Sed euntibus de Concilio septem & septem episcopis, satisfacere imperatori, quia magnum & vniuersale Concilium omnia regulariter agens, damnauit Nestorium. His agnitis, iussit eos imperator ecclesiam ingredi, & pro Nestorio alium ordinare episcopum. Et post hæc iussit omnes episcopos abire, vnumquemque in propriam regionem. Et ita Ioannes cum suis Antiochiam profectus est, vbi colligens plurimos episcopos, damnauit iterum Cyrillum, cum iam esset Alexandria. Et sicut Socrates dicit, cognoscens Nestorius per contentionem ad quamdam perniciem peruenisse partes, Dei genitricem Mariam vocabat, dicens: Dicatur etiam Dei genitrix, & ea quæ fecerunt tristitiam, con-

* Proiectus

* Iuuenale,

Ecclesiast.
hist. lib. 1.
cap. 34.

quiescant. Sed nullus eum ex pœnitentia talia dicentem suscepit. Quapropter hæcenus damnatus, & in exilium Oasin missus est. Post damnationem autem eius dura Constantinopoli turba contra ecclesiam mota est, diuisusque est populus propter tepidum eius (sicut dictum est) tractatum. Clerici vero communi decreto eum anathematizauerunt.

De ordinatione Maximiani Constantinopolitani episcopi.

CAPVT VII.

HIS ita prouenientibus, de electione episcopi rursus quæstio exorta est. Multi enim Philippum quærebant presbyterum, qui a beato Ioanne cognomento Chrysostomo diaconus fuerat ordinatus, multaue conscripserat volumina contra imperatorem Iulianum apostatam. Alii vero Proclum presbyterum quærebant, quem ad Cyzicum Sisinnius episcopum ordinauerat. Qui priusquam Cyzicum proficisceretur, præcedentes ciues eiusdem ciuitatis, Dalmatium monachum sibimet ordinauerunt episcopum, quoniam Attico præcessori Sisinnii soli hoc præstitum videbatur. Sed proceribus palatii, vt fieret, displicuit, quod quidem postea factum est. Manebat enim Proclus non habens ecclesiam propriam, qui tamen in doctrina ecclesiastica Constantinopoli valde florebat. Cumque quatuor transissent menses post Nestorii damnationem, Maximianus ordinatur episcopus, vita quidem monachus, ordine vero presbyter, constans quidem in fide vera, idiota autem sermone, & sub quiete viuere potius eligebat.

De pace Cyrilli & Ioannis.

CAPVT VIII.

POST paululum vero videns imperator Cyrilli & Ioannis permansisse discordiam, intolerabilem iudicabat eorum diffensionem. Et vocans tunc ad se Maximianum episcopum, & alios plurimos Constantinopoli repertos episcopos, quomodo tolleretur ecclesiarum diffensio, cogitabat. At illi dixerunt, quia non aliter hoc fieri posset, nisi prius iretur, & præferretur vnus fidei vinculum, & Ioannes Antiochenus episcopus anathematizaret Nestorium,

rium & improbata dogmata eius. Et gauiso valde super hoc imperatore, missus est hoc ipsum agere Aristolaus tribunus, sacram principis deferens Ioanni & Cyrillo, in qua comminatus est vtrisque Nicomediam exilium, nisi pacem haberent adinuicem. Scripserunt autem & episcopi e Constantinopoli Cyrillo, quia amicitiarum modum & pacem ecclesiarum sanctarum non aliter fieri conueniret, nisi omnia quæ ab eo in causa scripta sunt, epistolis & tomis & libris euacuarentur. Cyrillo vero hoc facere importabile visum est. Verum Ioannes Antiochenus imperatori mandauit: Propter illa ipsius capitula fidem meam Cyrillo dirigam, quam si suscipiens subscripserit, communicabo ei: alioqui pacificus cum eo esse non poterit. Et congregans iterum Ioannes apud Antiochiam Concilium, dictauit fidem ita se habentem: Confitemur Dominum nostrum Iesum Christum Filium Dei vnigenitum, Deum perfectum, & hominem perfectum ex anima rationali & corpore: ante sæcula quidem ex patre natum secundum diuinitatem, in fine vero dierum eundem propter nos & propter nostram salutem de Maria Virgine secundum humanitatem: consubstantiali patri secundum diuinitatem, & consubstantiali nobis secundum humanitatem. Duarum enim naturarum vnio facta est, propter quod vnum Christum, vnum Filium, vnum Dominum confitemur. Secundum hunc inconfusæ vnitionis intellectum, confitemur sanctam Virginem Deigenitricem. Propter quod Deus Verbum incarnatum est homo factus. Et ex ipsa conceptione vniuit sibi templum, quod ex ipsa suscepit. Euangelicas vero atque apostolicas de Domino voces scimus de illo quos viros quosdam quidem coniungentes, tamquam in vna persona; quosdam diuidentes, tamquam in duabus naturis: & diuiniore quidem atque altiore, secundum diuinitatem Christi; humiliores autem, secundum humanitatem eius tradentes. In isto ergo modo hanc fidei regulam interponens Ioannes epistolæ suæ, cuius est principium: Dudum per sanctionem piissimorum principum: quam tradidit Paulo episcopo Emeseno, & direxit Alexandriam Cyrillo. In quam urbem veniens Paulus, & gratissime a

Cyrillo susceptus est, & sine difficultate vel contentione (vt a multis putabatur) memoratam fidem orientalium suscepit episcoporum. Tunc Paulus dominico die fecit sermonem in populo, præfente Cyrillo, & exposuit capitulum de euangelio Ioannis: *Verbum caro factum est, & habitauit in nobis.* Conspice (inquit) Ioannem duas naturas prædicantem, & vnum filium. Aliud enim habitaculum, & aliud qui habitat. Aliud enim templum, & aliud, qui habitat, Deus. Intendite eis quæ dicta sunt, rogo. Non dixit, alter & alter, tamquam in duabus personis, aut in duobus Christis, aut in duobus filiis: sed aliud & aliud, vt in duabus naturis. Quando ergo dixit, *& habitauit in nobis*, & prædicauit duas naturas: tunc addidit, *& vidimus gloriam eius, gloriam tamquam vnigeniti a patre, plenum gratia & veritate.* Et in sequentibus fidem, quam Cyrillo portauerat, differebat, aperte prædicans duas in Domino Christo naturas in vna persona. Et clamante populo; Bene venisti orthodoxe: mox Cyrillus similia tractauit, & inter cetera ait: Quid de his clarius dici potest? Qua indigent hæc explanatione? Apte nos docuit, quia aliud quidem est qui inhabitat, & aliud qui inhabitatur. Et aliud natura humana, aliud diuina. Et concludens sermonem, ad confirmationem eorum quæ a Paulo dicta sunt: Conspice (inquit) Ioannem duas naturas prædicantem, & vnum Christum: duas naturas vnigeniti, & vnam personam. Et quando dixit: *Et habitauit in nobis*, & prædicauit duas naturas: tunc addidit hæc: *Et vidimus gloriam eius, gloriam tamquam vnigeniti a patre, plenum gratia & veritate.* Hæc Cyrillus Paulo præfente tractauit, & Alexandrinam docuit ecclesiam, ita de Christo credere, sicut Paulo dudum tractante didicerat. Post hæc Cyrillus fidem epistolæ, quam a Paulo suscepit, epistolæ suæ interponens, cuius principium est: *Lætentur cæli & exultet terra: satisfaciens aliquorum rumoribus, qui de illo habitati sunt, quoniam non assereret, de cælo corpus Christum sumpsisse, neque fermentationem aut commixtionem senserit naturarum eius, scripsit & subscripsit præfatam fidem, & orientalibus direxit episcopis. Ascendens ergo Antiochiam Paulus, obtulit Ioanni archiepiscopo & omni Concilio eius, epistolam Cyrilli. Qui, vt cog-*

Ioan. 1.

Ioan. 1.

nouerunt eum suscepisse fidem a se directam, & in eius subscripsisse confirmationem, pacem cum eo & eius fecerunt Concilio, damnantes Nestorium, & suscipientes Maximianum, qui pro illo factus fuerat episcopus, dubitantibus adhuc ex eis aliquibus Cyrillo communicare, putantibus eum errasse, & postea veritatem agnouisse; & culpantes Ioannem, cur ab eo non expetierit capitulorum eius damnationem. Ex altera autem parte quidam de palatio, per Eulogium presbyterum & apocrisarium Alexandrinæ ecclesiæ, culpauerunt Cyrillum, cur suscepit ab orientalibus episcopis duarum confessionem naturarum, quod Nestorius dixit & docuit. Sed & Valeriano Iconii, & Acacio Melitenensi, episcopis, hoc ipsum de Cyrillo videbatur.

De Cyrilli epistolis pro orientalibus scriptis.

CAPVT IX.

SCRIPSIT ergo eis Cyrillus in defensionem orientalium episcoporum, & pro duabus vnus Christi naturis. Et superfluum non esse reor interponere aliqua huic operi ex ipsis epistolis, ad confusionem Alexandrinorum Phantasiatarum vel Corrupticularum, gloriantium de Cyrillo tamquam de patre atque auctore suo. Commonet ergo Eulogium presbyterum suum Cyrillus, & dicit: Reprehendunt quidam expositionem, quam fecerunt orientales, & dicunt: Cur duas naturas nominantibus eis, passus est audire, aut etiam laudauit Alexandrinus episcopus? Alii vero dicunt idem dixisse Nestorium. Dicunt & illum sic sapere, surrepentes nescientibus subtilitatem. Oportet enim culpantibus nos illa dicere, quia non omnia quæ dicunt hæretici, fugere aut refutare decet. Multa enim confitentur, sicut & nos confitemur. Velut Ariani, quando dicunt patrem, qui creator est omnium & Dominus, numquid propter hoc fugere consequens est huiusmodi confessiones? Sic in Nestorio, licet duas personas* asserat, significans diuersitatem carnis & Verbi: (altera enim Verbi natura, altera carnis est) sed tamen nequaquam vnitatem confitetur nobiscum. Nos autem vnientes hæc, vnum Christum, vnum Filium,

Concil. Tom. 12.

LII ij

* asserat,
tar,

eundem vnum Deum confitemur. Et iterum: Nestorius itaque in suis expositionibus simulat se dicere, vnus filius, vnus Dominus: sed refert filiationem ad solum Dei Verbum. Cum autem venerit ad dispensationem, rursus alium Dominum, qui ex muliere est, seorsum hominem dicit, copulatum dignitate, æquo honore, quia habet copulationem ad Christum. Quomodo non apertum est, duos eum dicere Christos, si Christus ad Christum habet coniunctionem, alter ad alterum? Qui vero ex oriente sunt, nihil tale dicunt: voces autem diuidunt solum. Diuidunt autem secundum hunc modum, vt alias quidem Deo decibiles esse dicant, alias autem humanas, alias autem communes factas, tamquam habentes simul & quod Christo Deo decibile est, & quod humanum, verumtamen dictas ab vno eodemque Christo. Et non sicut Nestorius alias quidem Deo Verbo seorsum tribuit, alias autem ei qui ex muliere est, tamquam alteri filio. Item Acacio Melitenensi episcopo scribens inter alia sic dicit: Nestorius etenim Christum seorsum nominari dicit Dei Verbum, habere autem coniunctionem ad Christum continuam. Putas ergo, non duos Christos apertissime dicit? Orientales vero Christum vnum & filium, & Deum, & Dominum confitentur se adorare, eundem ex patre secundum diuinitatem, & eundem ex sancta Virgine secundum humanitatem. Duarum namque naturarum vnitionem factam dicunt, tamen vnum Christum, vnum Filium, vnum Dominum confitentur aperte factum. Et in sequentibus concordans aliquatenus tomopapæ Leonis Cyrillus, sic dicit: Sunt aliqua vocum maxime Deo decibiles, aliqua vero sic rursus hominem condecetes. Alia autem quemdam ordinem obtinent, ostendentes Filium Deum existentem & hominem simul. Et idem: Quando enim Philippo dicit: *Tanto tempore vobiscum sum, & non cognouistis me? Philippe, non credis quia ego in Patre, & Pater in me est? Qui videt me, videt & Patrem.* Et, *Ego & Pater vnum sumus:* Deo decentissimam affirmamus vocem. Quando vero Iudai-cum increpat populum, illud dicens: *Si filii Abraham essetis, opera vtique Abraham faceretis: nunc autem queritis me interficere hominem, qui veritatem vobis locutus sum; hoc Abraham non fecit:*

Ioan. 14.

Ioan. 10.

Ioan. 8.

homini decenter hæc dicta dicimus. Huius epistolæ sequentia duarum naturarum probabilem continent expositionem: cuius tamen pro huius operis compendio omnia ponere intermisimus necessaria documenta. Valeriano autem Iconii ita rescripsit: Vniuersi orientales episcopi simul cum domino meo religiosissimo Antiochenorum episcopo Ioanne, per scriptam manifestamque conditionem clarum constituere vniuersis, quoniam pollutas quidem Nestorii nouitates condemnant anathematizantque nobiscum, & nullatenus eas vnquam sermone dignantur, sed euangelica & apostolica sequuntur dogmata, & patrum confessionem nullo modo contristant. Confessi sunt enim & ipsi nobiscum, quia Dei genitrix sit sancta virgo; & non addiderunt, quia Christi genitrix sit, sicut inquit, qui Nestorii infelices & respuendas opiniunculas curant, sed inquit palam, vnum esse Christum & Filium, & Deum ex Deo, ex patre ante omne sæculum ineffabiliter genitum Dei Verbum, in vltimis vero temporibus hunc ipsum etiam ex muliere secundum carnem: ita vt idem ipse sit simul Deus & homo, perfectus in deitate & perfectus in humanitate idem ipse, & vnam eius esse personam, nullo modo diidentes in duos filios, aut Christos, aut Dominos. Si ergo quidam mentientes dicunt alia quædam præter hæc sapere illos, non eis credatur, sed sicut impostores & fallaces secundum patrem suum diabolum proiciantur, vt non perturbent eos qui recte ambulare desiderant. Si vero & epistolas sibi met componentes quidam circumferunt, velut ex persona clarorum virorum, minime oportet præsumere de his. Qui enim semel scripto confessi sunt fidem, quomodo poterunt alteram scribere, velut ex pœnitentia reuocati, vt recte sapere non velint? Alloquere fraternitatem quæ apud te est. Te, qui nobiscum sunt, in Domino salutant. In hac conclusione epistolæ suæ, in qua dicit Cyrillus: Si vero epistolas sibi met componentes quidam circumferunt, &c. probat Hypatius Ephesinorum episcopus in collatione quam contra Acephalos suscepit iussione Iustiniani principis, medio Strategio comite sacrarum largitionum in palatii loco, qui dicitur Hepta, contra Cyrillum epistolæ hic fecisse mentionem scriptæ ad Marim

Perſam, quem neque Cyrillus condemnandum iudicauit, neque Neſtorianum eſſe in ipſa ſua notauit epiſtola. Et hæc ſunt, quæ Cyrillus ſcripſit in deſenſionem orientalium epiſcoporum pro duabus vnius Chriſti naturis. Quam quicumque tunc minime receperunt, hos eſſe puto auctores Acephalorum, qui neque Cyrillum habent caput, neque quem ſequantur oſtendunt. Tunc & Euoptius Ptolemaidis Pentapoleos regionis epiſcopus, accipiens exemplar literarum Theodoriti, qui ſcripſerat contra duodecim capitula Cyrilli, direxit illud Cyrillo, vt reſponderet ad ea, & ſua capitula exponeret. Quod gratiſſime ſuſcipiens Cyrillus, fecit interpretationem capitulorum ſuorum, duodecim addens expoſitiones, quo videretur plenam pro eis reddere rationem. Itaque Cyrillo ſuſcipiente & defendente fidem orientalium epiſcoporum, & ſua capitula exponente, pax & vnitas eccleſiis reddita eſt. In qua pace gaudente eccleſia, inimicus pacis, æmulus vnitatis, non quieuit aduerſus eam mouere vaſa ſua, & ſuperſeminare zizania.

De Neſtorianorum ſcandalo, & monachis Armenia.

C A P V T X.

Libri hæreticorum non legendi.

NESTORII namque ſectatores, videntes libros illius blaſphemos non poſſe proferri in publicum, eo quod Synodo Ephesine anathematizante, fuerunt condemnati, & imperiali lege prohibitum fuerat, ne quis eos legere auderet aut defendere; tunc cœperunt Diodori Tarſenſis & Theodori Mopſueſtenæ ciuitatis epiſcopi, & aliorum epiſcoporum, qui contra Eunomium & Apollinarem vnius naturæ aſſertores, libros compoſuerant duas in Chriſto oſtendentes naturas in vna perſona, (quod Neſtorius ſic non dixerat) circumferre volumina: & ſimpliciſſimos quoſque decipere cupientes, aiebant non ſapuiſſe noua Neſtorium, ſed antiquorum patrum proſecutum fuiſſe doctrinam; & in tantum ſtudii geſſerunt, vt ipſa eorum volumina malitioſe in Syrorum linguam & Armeniorum atque Perſarum transferrent. Sed hæc vbi agnouerunt Acacius Melitenenſis, & Rabula Edeſſæ ciuitatis epiſcopus, (de quo Ibaſ ſucceſſor eius in epiſtola ſua dicit: hunc præſumpſit, qui omnia præſu-

mit, aperte in ecclesia sua anathematizare: scilicet de Theodoro Mopsuesteno superius loquens) scripserunt Armeniæ episcopis, ne Theodori Mopsuesteni libros susciperent, tamquam hæretici & auctoris dogmatis Nestoriani, insimulantibus episcopis Ciliciæ Rabulam & Acacium, quod hoc non ex caritate, sed ex æmulatione atque contentione fecissent. Congregati sunt ergo in vnum venerabiles Armeniæ episcopi, & miserunt duos presbyteros Leontium & Aberium ad Proclum Constantinopolitanum episcopum, secundum morem, cum libellis suis & vno volumine Theodori Mopsuesteni, scire volentes, vtrum doctrina Theodori, an Rabulæ & Acacii, vera esse probaretur. Itaque Proclus accipiens Armeniæ episcoporum libellos, & illud Theodori volumen, diligentius vtraque examinans, tomum Armeniis scripsit & destinavit. In quo posuit ad interimendas Nestorianorum versutias, qui duas in Christo inducunt personas, vnum de Trinitate incarnatum: quem & dixit Ioanni Antiocheno per Theodorum diaconum suum, continentem subter capitula ab hæreticis prolata; expetens ab eo pro communi fide seruanda, vt cum suo Concilio eum susciperent & subscriberent. Ioannes autem & qui cum eo erant congregati episcopi, legentes tomum, & eius laudantes compositionem, subscripserunt in eo, & Proclo transmiserunt. Hunc & Calchedonensis Synodus per relationem suam, quam Marciano imperatori direxit, ad probandum, non tantum gestis synodalibus, verum etiam epistolis fidem constare, inter sanctorum patrum epistolas suscepit & confirmavit. Scripsit autem idem Proclus epistolam ipsi Ioanni, cui & tomum suum direxerat, in qua dicit: Dicentes autem iterum passibilem Deum, id est, Christum, confitemur eum non esse passum, quod est, sed quod factum est, id est, propria carne: & ita prædicantes, nullo modo fallimur, quoniam quidem & vnum ex Trinitate secundum carnem crucifixum fatemur, & diuinitatem passibilem minime blasphemantes.

Post xv. ad Calch. Concilii sequitur hæc relatio.

Sed Basilius quidam diaconus, sumens tomum Procli, quem Armeniis scripserat, Alexandriam venit, & Armeniorum libellos suis libellis annectens, obtulit Cyrillo

Quædam
manufcri-
pta exem-
plaria sic
habent: sed
vel Arcopa-
gite, vel
Corinthio-
rum expun-
geudū est.

eiusdem vr̄bis antistiti. Quibus (vt ferunt rumores) per-
motus Cyrillus, quatuor libros scripsit, tres aduersus
Diodorum & Theodorum, quasi Nestoriani dogmatis
auctores; & alium de incarnatione librum. In quibus con-
tinentur antiquorum patrum incorrupta testimonia, id
est, Felicis papæ Romani, Dionysii Arcopagite Corin-
thiorum episcopi, & Gregorii mirabilis *ἁγιοπατριάρχου* cog-
nominati. Et licet in eis libris Theodori dicta lauden-
tur contra Arianos edita, ipsum tamen magistrum Ne-
storii fuisse contendunt. Contra quos catholici veritatis
defensores sic Acephalis responderunt, illos libros non
esse Cyrilli, quoniam testimoniis, quæ contra mortuos po-
fuisse in eis dicitur, contra viuentem Nestorium non est
v̄sus, neque in Synodo, neque in aliquibus epistolis. Vn-
de dicunt illos nec dictasse Cyrillum, nec edidisse libros.
Itaque Basilus diaconus Constantinopolim veniens li-
bellos composuit, & archiepiscopo Proclo porrexit, as-
socians cuncta quæ antehac Cyrillo archiepiscopo obtu-
lerat. Proclus vero iam destinauerat tomum suum Arme-
niis, in quo tomo nullam facit de Theodoro reprehensionem
mentionem. Quod cognoscens Basilus, scripsit li-
bellum, in quo docuit libros Theodori vitandos, sicut
Arii & Eunomii blasphemias. Quod quidem prudentibus
inconuenienter eum scripsisse apparet, quoniam Arius
& Eunomius vn̄am in Christo degenerem patris substan-
tiam prædicauerunt: Theodorus autem (vt ipsi accusant)
duas e contrario docuit in Christo naturas. Post hæc au-
tem occasione accepta, surrexerunt quidam monachi ab
Armenia Apollinaris sectatores, duo vel tria (sicut refert
Ioannes Antiochenus in epistola sua) portantes excerpta
capitula (vt dicebant) de libris Theodori Mopsuesteni,
vel aliorum sanctorum patrum, qui in illo tempore (sic-
ut diximus) contra Apollinarem scripserant. Et intran-
tes regiam ciuitatem, & multorum sordidantes auditum,
calliditate sua omnia perturbabant. Deinde circumeun-
tes totius orientis ciuitates & vniuersa monasteria, dam-
nanda esse cum auctoribus clamabant, accusantes ea Ne-
storiano sensu fuisse conscripta. Quia si Nestorius iuste
damnatus est, damnentur & ista, dicebant, cum suis au-
ctoribus. Et hæc agebant, firmare volentes ea quæ Apol-
linaris

linaris sunt, qui per vnam naturam Christum nobis con-
 substantialem non exposuit. Qui quorundam vtentes
 patrocinio, terrebant ^{* nimis} clericos, populos & mona-
 chos, qui vitam sectabantur quietam. Tunc Ioannes An-
 tiochenus Synodo congregata, tres pro Theodoro Mo-
 psuesteno dictauit epistolas. Et vnam quidem direxit
 Theodosio imperatori, aliam autem Cyrillo Alexandri-
 no, & tertiam Proclo Constantinopolitano episcopo,
 laudans in eis Theodorum, & eius exponens sapientiam.
 Ad hæc autem imperator dirigens sacram Ioanni, dero-
 gatores illos Theodori contra salutem propriam venire
 iudicauit. Cyrillus autem rescripto suo Theodorum præ-
 ferens, tale de accusatoribus eius tulit iudicium, eo quod
 dogmate veritati contrario vterentur; interponens de
 simbolo in Concilio sibi oblato ^{* tesseradecadas} factas a
 Charisio presbytero. Nihilominus & Proclus per Maxi-
 mum diaconum suum ipsi Ioanni rescribens, cuius essent
 illa capitula, quæ Theodori dicebantur, quæsiuit. Qui
 pro eius excusatione ignorare se dixit. Verumtamen duas
 memorati Ioannis epistolas, id est, primam & tertiam,
 laudes Theodori Mopsuesteni continentes, Calchedo-
 nensis Synodus per relationem suam Marciano impera-
 tori directam, cum tomo Procli (quem ad Armenios di-
 rexit) & aliis sanctorum patrum epistolis, suscepit & con-
 firmavit. His ergo sopitis atque transactis, mortuo Cyril-
 lo tricesimo & secundo episcopatus sui anno, ordinatus
 est episcopus Alexandriae Dioscorus, qui fuit quidem ar-
 chidiaconus eiusdem Cyrilli. Qui neque vxorem, neque
 filios habuit: quem narrat opinio, ciuium suorum maio-
 rem habuisse dilectionem. Siquidem opprimens Cyrilli
 heredes, & per calumnias, multas ab eis auferens pecu-
 nias, dedit eas sine fenore artopolis & cauponibus ciuita-
 tis, vt mundissimum panem & preciosissimum vinum vi-
 liori precio populis exhiberent. Ioanne autem archiepi-
 scopo defuncto, Antiochenæ ecclesiæ Domnus ordina-
 tur archiepiscopus.

Sed & Proclo defuncto, ecclesiæ Constantinopolitanae
 Flavianus sortitus est sedem. Ipso vero tempore Ibam E-
 dessenum episcopum quidam presbyteri & diaconi suis
 libellis quasi Nestorianum accusauerunt Domno archi-

Concil. Tom. 12.

M m m

Post act.
 xvi. huius
 Conc. ha-
 betur hæc
 relatio.

episcopo, eo quod alloquens clerum, dixisset: Non inuideo Christo, quia Deus factus est, quoniam si volo & ego fio. Qui cum ascendissent Antiochiam, eos Ibas excommunicauit. Sed superueniente festiuitate quadragesimæ ascensionis, iussi sunt a Domino excommunicatione absolui, sub ea conditione, vt Antiochiam non exirent, alioquin a suo deponerentur ordine.

Sed quidam eorum archiepiscopi Domni præcepta contemnentes, profecti ad comitatum, sacros apices meruerunt ad Photium & Eustathium & Vranium episcopos, vt in Beryto audirentur. Fuerunt autem cum iis Eulogius diaconus Constantinopolitanus, & Damascius vir spectabilis tribunus & notarius. Quod cum agnitum fuisset, illos clericos Constantinopolim perrexisse, damnati sunt a Domino & eius Concilio. Et post hæc Ibas Beryto ad audientiam occurrit. Cui cum accusatores (sicut gesta demonstrant) nihil probare potuissent, superuenit relatio & postulatio clericorum Edeffensorum, flagitantium pro ecclesia episcopi sui præsentiam, in qua sibi arrogauerunt omnes pœnas horribilis gehennæ, si meminissent tale aliquid dictum in illo tractatu, de quo Ibas accusabatur, & iudicibus non manifestassent. Quamobrem fecerunt iudices accusatores ipsos cum suo episcopo in secretario communicare, simulque pacificos dimiserunt.

De Eutyche presbytero & Egameno, & eius hæresi, eiusque damnatione.

CAPVT XI.

HIS temporibus Eutyches quidam presbyter & archimandrita præsidens Constantinopoli celeberrimo monasterio, vrgente satana, prædicabat Dominum nostrum Iesum Christum consubstantialem nobis non esse secundum carnem, sed de cælo corpus habuisse. Rursusque varians, dicebat ante adunationem duas in Christo fuisse naturas, post adunationem vero vnam factam esse. Quem audiens talia docentem & prædicantem Eusebius episcopus Dorylenæ ciuitatis prouinciæ Phrygiæ Salutariæ, cum esset orthodoxus, & purus etiam amicus, prohibuit eum talia sapere & docere. Sed per-

tinaciter Eutyche audire nolente, retulit Eusebius causam ad Flavianum Constantinopolitanum episcopum. Qui & ingressus est eius Concilium, quod collectum fuerat pro Florentio Sardeorum metropolita viro aduersus episcopos sub eo constitutos Ioannem & Cossinium: & data forma de aliquibus causis eorum, libellos obtulit Eusebius Flauiano & omni Concilio, coniurans omnes aduenire aduersus Eutychem presbyterum, vt sub eorum presentia conuinceretur ab eo, hæretici dogmata sapere & docere. His Flavianus episcopus auditis, per Ioannem presbyterum & defensorem, & Andream diaconum, Eutychem ad Concilium suum venire præcepit. Quibus euntibus ad se, tale Eutyches reddidit responsum: hoc apud se esse decretum, vt nunquam egrederetur a sua fraternitate, sed tamquam in sepulcro degeret in monasterio. Secundo vero conuentu postulauit Eusebius duas Cyrilli synodicas recitari epistolas: vnam quam Nestorio direxerat, cuius principium est: Obloquuntur me quidam apud tuam fraternitatem: & alteram ab eo Ioanni Antiocheno directam, cuius est principium: Latentur cæli & exultet terra: quas & Synodus Calchedonenſis postea suscepit. Quod cum fuisset factum, Eutyches rursus per Mamam & Theophilum presbyteros scripto vocatus est ad Concilium. Qui ad eum minime ingressi, audierunt ab eius monachis quod agrotaret, & ideo eum videre non possent. Ingressi sunt tamen ad eum postea, & obtulerunt ei synodicam chartam. Quibus iterum dedit responsum: Ego definitum apud me habeo, extra mortis necessitatem non egredi monasterium. Sed hanc chartam manu mea scriptam accipite, & Synodo offerte. Et post hæc recusante illo, renuntiauerunt Concilio eius excusationem. Eutyches direxit tomos per monasteria cum suis dogmatibus ad abbates, vt subscriberent ea. * Innotuit hoc Concilio Eusebius episcopus. Et rursus Flavianus vna cum suo Concilio per Memnonem presbyterum, & Epiphanium & Germanum diaconos, scripto eum tertia vocauerunt vocatione. Quibus cum idem Eutyches de infirmitate se excusaret, compellentibus tamen eis qui missi fuerant, petiit vnus septimanæ dilationem, vt post septem numerum dierum

Vide act. 1.
Calched.
Concilii.

Ibidem.

Ibidem.

* id est,
indica-
uit.

Concil. Tom. 12.

M m m ij

audientia occurreret. Qui refugiens ad imperatorem Theodosium, impetrauit ab eo (vt fertur) per Chrysfium eunuchum, quem Eutyches susceperat de sacro baptifmate, vt cum patricio Florentio & magno silentiario Concilium illud Flauiani ingrederetur. Timere enim se dicebat Flauiani calumnias. Postquam ire secum meruit magnum silentiarium cum imperatoris scripto, accepit & officium excubitorum & chlamydatorum, & venit ad Concilium. In quod ingressus recitauit, qui cum ipso erat, magnus silentiarius in Synodo imperatoris mandatum, ita se habens: Si pacem cogitamus sanctarum ecclesiarum, & catholicæ fidei custodiri volumus rectam & Deo inspirante prædicatam fidem a ^{* sanctis} parentibus nostris, ^{patribus} qui in Nicæa congregati sunt, trecentorum decem & octo episcoporum, & ab his qui Ephesi interfuerunt damnationi Nestorii: hoc ergo volumus, ne scandalum in prædicta catholica fide immittatur. Et quoniam scimus magnificentissimum Florentium patricium esse fidelem & probatum & recta fide, volumus eum interesse audientia Synodi, quoniam sermo de fide est. Et superueniente patricio Florentio, & eo sedente, flagitabant episcopi ab Eutyche, vt confiteretur Dominum nostrum Iesum Christum consubstantialem nobis secundum carnem in duarum naturarum vnitione. At ille libellum suum legi petebat, & credere se dicebat secundum Nicæni Concilii fidem. Interrogante autem patricio Florentio Eutychem, si diceret Christum, qui ex Virgine est, consubstantialem nobis, duasque in eo vnitas naturas: qui confiteri se quidem hæc ante adunationem, post adunationem autem vnã se confiteri dicebat. Et dicente ad eum Synodo: Oportet te hoc confiteri, & anathematizare omne dogma huic fidei contrarium: respondit, non se dixisse hoc prius, sed posse se dicere, quia ipsi dicebant: sequi se tamen patres aiebat, quoniam in scripturis hoc non inuenerat explanatum, nec patres ita dixisse. Surgens autem sancta Synodus, anathematizauit eum. Cui idemdem patricius Florentius dixit: Qui non confitetur duas in Christo naturas, non credit recte. Ille autem dixit legem se habere sancti Cyrilli & Athanasii, qui ex duabus quidem naturis dixerunt ante adunationem, post adunationem autem &

incarnationem non duas naturas, sed vnam. Surgens autem sancta Synodus iterum, anathematizauit eum. Venerabilis vero Flauianus, quoniam Valentini & Apollinaris hæreticorum errore Eutyches ægrotasset, expolians eum honore presbyterii, anathematizauit atque damnauit, & conclusis gestis, in eius damnationem Concilium subscripsit. Quibus gestis iungens epistolam suam venerabilis Flauianus, Leoni papæ direxit, & quid in Concilio gestum fuerat, allegauit fideliter. Et Eutyches de sua damnatione papæ Leoni scribens, posuit edicta apud Constantinopolim, & iniustitiam se fuisse passum, populum contestatus est. Leo vero direxit Flauiano tomum, sanam incarnationis Christi doctrinam continentem, & mirifice perimentem Eutychetis assertiones, cuius principium est post præmium: Lectis dilectionis tuæ literis. Eutyches vero obtulit preces imperatori, questus de falsitate gestorum, quasi aliqua a notariis superaddita fuissent, aliqua vero dicta, nec gestis inserta. Et postulauit, vt sub præsentia Thalassii episcopi & Florentii patricii rursus in palatio Flauiano occurrente, ipsum congregaretur Concilium, & ex interrogatione personarum veritas panderetur.

Annuit imperator fieri, & easdem preces manu sua ita subscripsit: Deponant apud reuerendissimos episcopos, non solum qui dudum conuenerunt, verum etiam & apud reuerendissimum Thalassium, vt omnibus his præsentibus, quæ supplicatio loquitur, negotii veritas inquiratur. Cumque Concilium congregaretur, Eutyches absens factus, ad vicem suam misit Constantinum diaconum ad Concilium, vt pro eo respondens examinantibus iudicibus, gestorum falsitas reprehenderetur. Sed discussis gestis, instantibus notariis cum episcopis Deum timentibus, cum Eutycheti aliqui fauerent pro tempore, nihil falsitatis inueniri potuit: sed hoc tantum actum est, vt apud magistrum officiorum gesta conficerentur de falsitate notariorum, astantibus aliquibus laicis de officio principis, qui interfuerant gestis ipsis tempore Concilii. Postea expetiuit imperator a Flauiano fidei eius confessionem manu eius scriptam & subscriptam. Scripsit ergo Flauianus fidem suam manu propria, & imperatori in hoc themate direxit: Flauianus episcopus Constantinopoli-

1. Petr. 3.

Rom. 1.

tanus, amatori Christi imperatori nostro Theodosio salutem: Nihil ita conuenit sacerdoti Dei, & dogmatibus erudito diuinis, quam paratum esse ad satisfactionem omnipotentem rationem de spe quæ in nobis est, & gratia. *Non enim erubescio euangelium Dei. Virtus enim Dei est ad salutem omni credenti.* Quia ergo & nos misericordia regis omnium Christi Dei sacerdotium tale fortiti sumus, sapimus recte & inculpabiliter, semper scripturas diuinas sequentes, expositionē sanctorum patrum qui in Nicæa conuenerunt, & centum quinquaginta qui hic congregati sunt, & qui in Epheso sub sanctæ memoriæ Cyrillo, qui fuit Alexandrinorum episcopus: & prædicamus Dominum nostrum Iesum Christum, ante sæcula quidem ex Deo patre sine principio natum secundum diuinitatem, in nouissimis autem diebus eundem propter nos & propter nostram salutem ex Maria Virgine secundum humanitatem. Ex duabus utique naturis confitentes Christum post incarnationem ex sancta Virgine, & humanatum, in vna substantia & in vna persona, vnum Christum, vnum Filium, vnum Dominum confitemur. Et vnā quidem Dei Verbi naturam, incarnatam tamen & inhumanatam dicere non negamus, eo quod ex ambabus vnus atque idem sit Dominus noster Iesus Christus. Eos vero, qui aut duos filios, aut duas substantias, aut duas personas annuntiant, & non vnum eundemque Dominum nostrum Iesum Christum Filium Dei viui prædicant, anathematizamus, & alienos esse ab ecclesiis iudicamus. Et ante omnes Nestorium impium anathematizamus, & sapientes quæ eius sunt, & loquentes ea: & abscindantur huiusmodi a filiorum adoptione promissa recte credentibus. Et subscriptio: Domine Iesu Christe adiuua nos. Et iterum: Hæc scripsi manu mea ad satisfactionem vestræ potestatis, vt confundantur calumniam facientes nostræ simplici conuersationi.

De Synodo Ephesina secunda, & Flauiani morte.

CAPVT XII.

POSTQUAM ergo nihil probatum est notariis de falsitate gestorum, Eutyches petit Dioscorum Alexandrinum episcopum, vt quæreret quæ de illo acta sunt,

& causam examinaret. Agebat apud principem, vniuersalem fieri Synodum, vt probaretur iudicium Flauiani. Scripsit ergo Dioscorus Theodosio imperatori, quia aliam fieri Synodum generalem oportet; & vt fieret, persuasit Eutyches. Annuit imperator. Et dirigens sacram Dioscoro in Alexandriam, præcepit, vt cum decem metropolitanis episcopis, quos voluisset, ipse eligeret, & veniret Ephesum; & congregato vniuersali Concilio, Eutychetis causam discuteret: iubens Barsumam archimandritam interesse Concilio, & vices agere omnium monachorum orientales episcopos accusantium. Theodoritum vero Cyri episcopum adesse Concilio interdixit, & in sua ciuitate permanere eum iussit. Iam enim Ibam Edessenum episcopum, ne Synodo adesset, per filium suum, quem superius dixi, Chrysaphium, in multas mansiones Eutyches relegarat exilio. Et fit Ephesi generale Concilium, ad quod conuenerunt Flauianus quidem & Eutyches, tamquam iudicandi, Iuuenalis & Thalassius & omnes illi metropolitani episcopi cum suis Conciliis, & iudices Constantinopolitani Concilii, qui Eutychen iudicauerant. Dioscorus vero secum habebat fortissimos milites reipublicæ cum monachis Barsumæ. Et sedentibus in basilica Dei genitricis Mariæ illis episcopis, ecclesiæ Romanæ diaconi vices papæ Leonis, assidere non passi sunt, eo quod non fuerit data præfessio sanctæ fedi eorum. Insuper etiam, quod non lecta fuerat ad Flauianum epistola in Eutychetis damnatione a papa Leone scripta, & occultata fuerat epistola eius per supra memoratos legatos ad ipsam Synodum directâ. Et est eius principium: Religiosa clementissimi principis fides. Cumque Flauianus iudicaretur a Synodo propter Eutychetis damnationem, Dioscorus libellum, quem Eutyches manu sua portabat, iussit suscipi & recitari. Et cum recitaretur, surgens Dioscorus, & stans in suppedaneo sedis suæ, dicebat Concilio: Optima Eutychetis fides concordat fidei trecentorum decem & octo sanctorum patrum, & recte credit Eutyches, fratres. Tunc Synodus iussione Dioscori Ibam Edessenum damnauit vt absentem, multis nescientibus episcopis quid de illo actum fuisset. Et tertio vocatum, tamquam contemptorem & non occurrentem

Act. 1. Calc.
Concil.

De hoc act.
10. Calc.
Concilii.

Epist. 14.
Leonis.

Et habetur
in prol.
Conc. Cal-
ched.

ad sanctum Concilium, damnauit absentem. Clamabatur autem, quoniam testimonium contra eum perhibebatur ab aduersariis, tamquam dixisset: Non inuideo Christo factio Deo, quoniam si volo, & ego fio. Et quasi dixisset, Hodie Christus factus est Deus, & alia huiusmodi, & propter epistolam ad Marim ab Iba directam. Iterum Synodus auctore Dioscoro Theodoritum episcopum Cyri damnauit absentem, & nec egressum de sua ciuitate, propter illa quæ scripsit contra duodecim anathemata Cyrilli, & propter epistolam missam ab eo clericis & monachis & laicis contra primam Ephesi Synodum ante ecclesiæ pacem. Ad hæc damnauit quoque memorata Synodus Eusebium episcopum Dorylæi, eo quod dixerit duarum naturarum perfectarum Christum. Et cum eo damnauit similiter Flauianum Constantinopolitanum episcopum, quasi male damnantem Eutychem, & quia dixerit, in duabus naturis cognosci Christum. Quare surgentes quidam venerabiles episcopi, tenuerunt genua Dioscori, & rogabant, ne Flauianus innocens damnaretur: qui nec diu petere potuerunt metu militum & monachorum stantium cum gladiis & fustibus.

De hoc act.
14. Concil.
Calch.

De hoc circa
finem
act. 1.
Calch.
Conc.

Deposuit quoque & Saunianum episcopum * Perrhen-^{* Part-}
sium. Post omnes autem & Domnum Antiochenum remanentem ab orthodoxorum depositione, quia particeps factus Dioscori in depositione orthodoxorum & Eutychetis absolute. Depositus est autem dolo Dioscori sic. Postquam consensit in omnibus Dioscoro, datis in medio eius epistolis, quas ad ipsum Dioscorum Antiochenus Domnus contra duodecim Cyrilli capitula scripserat, eo quod essent obscura, damnauit ægrotum & absentem illa die. Hæc ergo Synodo decernente, & restituyente Eutychi presbyterii dignitatem & ministerii præfulatum, Flauianus quidem & Eusebius custodiae mancipantur. Porro locum obtinentes papæ Leonis omnibus quæ sunt gesta, contradixerant: Flauianus autem, contra se prolata sententia, per eius legatos sedem apostolicam appellauit libello. Et hunc terminum illa Synodus habuit. His ergo omnibus malis a Dioscoro perpetratis, casus Flauianus, & multis iniuriis affectus, dolore plagarum migravit ad Dominum. Ordinatusque est pro eo Anatolius
diaco-

diaconus, qui fuit Constantinopoli apocrifarius Dioscorigi; & pro Domno Antiocheno ordinatus est Maximus, & pro Iba Nonnus, & pro Sauiniano Athanasius, pro Theodorito autem & Eusebio nullus ordinatus est. Soluto ergo illo Concilio, & ad suas sedes reuersis episcopis, scissio facta est inter eos, qualis antea nunquam contigerat. Ægyptii, Thraces & Palæstini episcopi Dioscorum sequebantur: orientales, Pontici & Asiani, sanctæ memoriæ Flavianum.

Quod schisma permanfit vsque ad obitum Theodosii principis. Sed quærenti plenius scire latrocinia Dioscorigi in ipsa Synodo pertractata, prima actio Synodi Calchedonenfis, in qua nec nominandi Ephesini fecundi Concilii recitata sunt acta & gestis inserta, legenti omnia plenissime innotescit. Nam nos ista nuper Alexandria de Græco in Latinum translata suscepimus. Porro legati sedis apostolicæ ab ipso Concilio fugientes, retulerunt papæ Leoni iniquitates Dioscorigi, quomodo Dioscorus vi magis quam iustitia in illa egerit Synodo.

In cuius gesta timore episcopi subscripserunt in Eutychetis absolutionem, & orthodoxorum episcoporum depositionem, hæresim non recipientium; & quomodo omnibus gestis eius contradixerunt. * Quo secutus Theodoritus episcopus papæ suggessit, quanta mala pertulerit ex insidiis Dioscorigi, rogans vt celerius tali causæ subueniretur per alium conuentum episcoporum, ne hæretica Eutychetis dogmata permanerent a Dioscoro confirmata. Sed fortissimus Leo audiens legatorum suorum suggestionem, & Theodoriti querelas suscipiens, literis suis Theodosium imperatorem & Pulcheriam Augustam petit, vt fieret intra Italiam generale Concilium, & aboleretur error fidei per violentiam Dioscorigi factus. Valentinianum autem imperatorem & Eudoxiam vxorem eius, ad memoriam beati Petri, cum multis episcoporum genibus prouolutus, Romanus pontifex deprecatus est, vt imperatorem Theodosium hortarentur aliam fieri Synodum, ad retractandum illa quæ a Dioscoro male acta atque perpetrata fuerant in damnatione Flauiani episcopi, & orthodoxorum depositione. Eis scribentibus & penitentibus rescripsit Theodosius imperator, Flavianum

Concil. Tom. 12.

Nnn

læsibilis nouitatis reum , dignum mortis debitum suscepisse ; & ideo omnis pax & concordia in ecclesia regnaret , principe contentionis sacro iudicio humanis rebus ablato. Illos vero qui depositi fuerant , indignos sacerdotio fuisse : & qui digni iudicati sunt , a Synodo esse susceptos. Hæc de Flauiano Theodosius Arcadii principis filius , nepos imperatoris Theodosii maioris , cuius temporibus omnia hæc scandala contigisse noscuntur.

De Synodo Calchedonensi , & de damnatione Dioscori.

C A P V T XIII.

SED eo defuncto , cum Marcianus imperii culmen fuisset adeptus , pro illa papæ & principum Romanorum petitione vniuersale Concilium in Nicæa congregari iussit : vbi occurrentibus sexcentis triginta episcopis , & eis sedentibus , legati papæ Leonis Marcianum petierunt , vt sui præsentiam præstaret Concilio : alioquin ipso absente , ipsi ad Concilium non occurrerent. Et ita iussit imperator Synodum transferri Calchedonam , vt de proximo ad Concilium veniens , eorum impleret petitionem. Formidabant autem aliqui episcoporum , ne ab Eutychnis tumultus a Constantinopoli de vicino nasceretur. Sed imperatore promittente , nullum audere tale aliquid pertentare , apud Calchedonam Synodus sedit. Igitur perspectis iis , quæ in secunda Synodo Ephesina gesta sunt coram sacro senatu , & Constantino & Beroniciano a secretis , & omni vniuersali Concilio , cum Paschasino & Lucentio episcopis , & Bonifacio presbytero , locum tenentibus Leonis papæ Romani , & Anatolio Constantinopolitano , præsentem Dioscoro & omnibus metropolitanis episcopis , vt quæreretur depositio & mors Flauiani , & depositio orthodoxorum episcoporum , qui pro fide depositi sunt.

Et prima quidem sessione , recitante Beroniciano gesta nefandi Concilii Ephesini secundi , in quibus continebantur de Eutyche Constantinopoli acta , lecta sunt etiam & gesta Synodi Ephesinæ primæ , in qua Nestorius a Cyrillo damnatus est , & gestis inserta : & omnibus rite discussis , clamantibus episcopis : Anathema Nestorio , anathema Eutychi , anathema qui diuidit , anathema qui

confundit: iniquitas Dioscori reſerata & manifeſtata eſt de Flauiani morte, & de epiſcoporum orthodoxorum de- poſitione. Et ita ſoluto primo conuentu, ſecundo ſecre- tario interloquentibus iudicibus, vt cum omnium epiſco- porum deliberatione fides tractaretur & confirmaretur, lectæ ſunt duæ epiſtolæ Cyrilli, quæ in Concilio Flauiani (ſicut diximus) geſtis Conſtantinopoli continentur. Le- ctus eſt & tomus papæ Leonis ad memoratum Flauia- num contra dogma Eutyſchis directus. Et dubitantibus Illyricianis & Palæſtinis epiſcopis ſanctis in aliquibus lo- cis eius, Theodoritus epiſcopus, & Aetius archidiaconus Conſtantinopolitanus, ex dictis & epiſtolis eius ſimilia Cyrillum ſcripſiſſe docuerunt. Et clamantibus Ægyptiis & Illyricianis epiſcopis: Omnes peccauimus, omnes ve- niam petimus: dilatio dierum quinque conceſſa eſt, vt cum omni deliberatione fides tractaretur & confirma- retur. Et ita ſecundo conuentu ſoluto, tertio quoque ſe- cretario libellos obtulit Euſebius Dorylæi epiſcopus ad- uerſus Dioſcorum, & Synodo queſtus eſt de ſua & piæ memoria Flauiani de poſitione, & de conſenſu eiſdem Dioſcori in dogma Eutyſchis, & vt vocaretur ab eis, & ab eo conuinceretur de his accuſationibus. Sed quaſi- tum eſt, ſi veniſſet Dioſcorus, & inuentus non eſt. Ad quem directi ſunt epiſcopi Conſtantineus Boſtrenſis, & At- ticus Zelenſis, & Acacius Ariarathrenſis, & Himerius le- ctor & notarius, vt eum ſcripto conuenirent, vt ad Con- cilium occurreret. Quibus Dioſcorus reſpondit: Cuius- modi ego. Si permittunt me deſcendere, dicant magiſtria- ni. Ego enim paratus ſum venire, ſed prohibeor. Hæc ſcri- pto mandauit Concilio Dioſcorus. Sed adueniens adiu- tor magiſtri officiorum, dedit ei facultatem vt libere ad Concilium occurreret. Rurſusque ad eum directi ſunt Pergamius, Cecropius & Rufinus epiſcopi, vt ſcripto eum conuenirent, ne ad Concilium venire contemneret, ſed magis ſatisfaceret Concilio de his quæ ab Euſebio di- cebantur. At ille reſpondit eis: Iudicent de his iudices & ſeruatores, ego ægritudine grauatus, ad Concilium ve- nire non poſſum. Et tertio vocatus eſt ad Concilium per Francionem, Iulianum & Ioannem epiſcopos, cum Pal- ladio notario, vt verbis eius ſcriptis, intimarent Con-

cilio, quid Dioscorus remandaret: sed in hac tertia vocatione, inepta Dioscorus responsione venire differens, Concilium damnationis in eum protulit sententiam, quæ missa est pio imperatori, subscribentibus in ea episcopis. Deposuit ab episcopatu Dioscorus septimo ordinationis suæ anno. Clericis vero Alexandrinis mandauit Concilium, iam eum non putare episcopum esse, sed omnino cognoscerent, eum de gradu suo esse deiectum.

Sed & aliquibus putantibus Dioscorum recuperare posse episcopatum, propositum est edictum, & omnibus manifestatum est, Dioscorum irrecuperabiliter honore fuisse abiectum. Quarto autem secretario interloquentibus iudicibus, simili sententiæ, qua Dioscorus iudicatus est, hos episcopos subiaceret, Iuuenalem Hierosolymitanorum, Thalassium Cæsareæ Cappadociæ, Eusebium Ancyræ Galatiæ, Eustathium Beryti, & Basilium Seleuciæ Isauriæ, qui potestatem habuerunt, & principes fuerunt tunc Ephesini latrocini, vt alieni ab episcopatu fierent. Et post hæc quinque dierum dilatione facta, vt vnusquisque episcopus quomodo crederet, scripto proferret, & vt eligeret Anatolius episcopus certos & idoneos ad tractandum episcopos, & deliberaretur regula fidei, & firmaretur. Firmata est autem fides Nicæni Concilii, & Constantinopolitani, & Ephesini primi, & epistola Leonis papæ, quæ & ab omnibus subscripta cognoscitur. Rursus interloquentibus iudicibus de Iuuenale & Thalassio, Eusebio, Basilio & Eustathio episcopis, quid Concilio videatur, acclamauit omne Concilium: Dioscorum Deus deposuit, homicidam Deus deposuit. Et intercedente pro eis Concilio quia consenserant in subscriptione supra memoratæ papæ Leonis epistolæ, & ne maius iterum nasceretur schisma, iussi sunt in Concilio permanere. Post hæc duodecim episcopi Ægyptii libellos obtulerunt fidei cum * illusione. Sed iudicante Concilio, vt Eutychem anathematizarent, & subscriberent tomo papæ Leonis, dixerunt illi, hoc non se facere posse, donec ordinaretur Alexandrinus episcopus, vt cum eius iussione sine suo periculo hoc impleant, & pro multitudine Ægyptiorum episcoporum solos se facere non posse. Et decretum est, vt datis ab eis fideiussoribus

sacramento præstito, expectarent ordinationem Alexandrini episcopi, & consentirent, & subscriberent ad omnia synodalia instituta. Hoc de archimandritis & monachis aliquibus similiter excusantibus, in Concilio ordinatum est, vt dilationem acciperent. Et ita quarto secretario peracto, quinta sessione hoc actum est, tractantibus cum episcopis & iudicibus, vt fides confirmaretur, & extractu Anatolii Constantinopolitani episcopi, & omnium episcoporum metropolitanorum, dictatum est fidei symbolum cum definitione, & ab omnibus confirmatum est. Et legente illud Aetio archidiacono, acclamatum est ab omni Synodo: Hæc patrum fides, hæc est fides Cyrilli & Leonis: multos annos imperatoribus. Et petiuerunt rursus acclamare, vt mox ab omnibus metropolitanis & toto Concilio sine dilatione subscriberetur. Sed intermissum est a iudicibus, vt primum principi legeretur.

Et cum hoc fieret, soluta est Synodus. Sexto autem secretario adueniens Marcianus imperator ad Concilium cum iudicibus & sacro senatu, allocutionis verba fecit in Concilio, & inter alia dixit, se ad confirmandam fidem, non ad potentiam ostendendam, exemplo Constantini, Synodum intrasse. Vnde abiecta omni prauitate & auaritia, quorumdam amputatis erroribus, in perpetuum, quæ a vobis ordinata fuerint, referentur. Et recitata fidei definitione, confirmata est ab omni Concilio sine aliqua dubitatione, & ab omnibus subscripta est. Septimo quoque secretario tres actæ sunt causæ, propter quod tres eius computantur actiones. Prima est, qua firmata sunt quæ conuenerunt inter Maximum Antiochenum & Iuuenalem Hierosolymitanum episcopos, vt duæ Phœnices & Arabia dependerent sedi Antiochenæ, Hierosolymitanæ vero tres Palæstinæ prouinciæ. Alia quoque celebrata est actio, in qua Theodoritus episcopus Cyri, quem Dioscorus expulerat, orthodoxus iudicatus est, & dignus sede sua. Tertia vero actio est, vbi causâ Iba Edesseni episcopi, qui similiter fuit per violentiam Dioscori ab episcopatu depositus, legitur esse discussa, in alterum diem finali dilata sententia. Octauo autem secretario, decima actione, eadem causâ finita est, vbi & *relata sunt gesta apud Photium & Eustathium atque Vranium

in Tyro ac Beryto celebrata, in quibus continentur & illa, quæ apud Theodosium imperatorem super eius fuerant negotio acta.

Sed & gesta apud Domnum episcopum Antiochiæ prius habita, nec non & ipsius Iba epistola ad Marim Persam scripta, in eadem actione decima orthodoxa pronuntiata monstratur. Ex eius tenore dignus iudicatus est Ibas episcopatum suamque ecclesiam recipere. In qua actione id etiam inuenitur decretum, vt quod sub Dioscoro in Epheso congregatum est, nec vocaretur Concilium, atque vt peteretur ab imperatore, vt hoc ipse lege sanciret. Nono quoque secretario acta est actio, vbi Basilianus, qui ad ciuitatem * Euazensium episcopus ordinatus est, & ecclesiæ incubuerat Ephesinæ; & Stephanus, qui & ipse male ordinatus, prædictum Basilianum de Epheso expulerat; iudicati sunt ambo remouendi, & vt alius ipsi ecclesiæ ordinaretur. Sed quia fuit aliquorum diuersa sententia, causæ terminus in sequentem dilatus est actionem. Decimo ergo secretario eadem causa finita est, & omnium concordia sententia vterque iudicatus est amouendus. Alia vero causa est, Eunomii Nicomediensis atque Anastasii Nicæni altercationem continens, super ciuitatem Basilinopolim, quis eorum illic ordinaret episcopum. Et interdictum est, ne hoc Nicænus aliquando præsumeret. Vndecimo secretario duæ actæ sunt actiones. Prima, in qua ecclesiæ Parensum redditus est Saunianus episcopus, quem Dioscorus expulerat, & Athanasium fecerat illo restitui. Qui pro criminibus obiectis, cum sæpe deuocatus ad iudicium non occurreret, & episcopatum renuntiaret, a Domno Antiocheno fuerat ante damnatus.

Et alia, in qua post discessum iudicum & senatorum & legatorum apostolicæ sedis, regulæ constitutæ sunt ecclesiasticæ, & quædam priuilegia deputata Constantinopolitanæ ecclesiæ, vsurpante sibi hoc Anatolio eiusdem vrbs episcopo, occasione accepta ex Dioscori damnatione. Quod alia die cognoscentes legati papæ Leonis, (quæ est vltima & duodecima dies Concilii) petiuerunt vt rursus cum iudicibus ad Concilium conuenirent. Quibus requirentibus a Concilio, quid pridie fuerit ordina-

tum, lectis gestis cognouerunt, quid Anatolius consentiente Concilio egerat & obtinuerat. Quibus eius præsumptioni contradicentibus, a iudicibus & episcopis omnibus illa contradictio suscepta non est. Et licet sedes apostolica nunc vsque contradicat, quod a Synodo firmatum est, imperatoris patrocínio permanet quodammodo.

Vide hinc
epistolam
S. Leonis I.
papæ.

*De exilio Dioscori, & ordinatione Proterii Alexandrini
episcopi.*

CAPVT XIV.

EXPLETO ergo magno & venerabili Calchedonenſi Concilio in duodecim ſecretariis & ſedecim actio- nibus, Dioscorus quidem exulare in Gangrena ciuitate præceptus eſt. Reuerſi ſunt autem Alexandriam qui cum eo venerant epiſcopi & clerici, Athanaſius Buſirios epiſcopus, & Neſtorius Phlagoneos, & Auxonius Sebennitenſis, & Macarius Chabaſenſis, qui confederant in Calchedona, & anathematizauerunt Eutychem & eius dogma, cum Dioscori damnatione, epiſtolæ papæ Leonis ſubſcribentes, vt cum omnium ciuium voluntate eligerent ordinandum epiſcopum, ſacris ob hoc literis præcedentibus ad Theodorum tunc auguſtalem. Collecti ſunt ergo nobiles ciuitatis, vt eum qui eſſet vita & ſermone pontificatu dignus, eligerent. Hoc enim & imperialibus ſanctionibus iubebatur. Cumque ſuper hoc multa dubitatio proceſſiſſet, volentibus ciuibus neminem penitus ordinare, ne adulteri viderentur, (Dioscoro quippe viuente) nouiſſime in Proterium vniuerſorum ſententia declinauit, vtique cui & Dioscorus commenda- uit eccleſiam, qui & eum archipreſbyterum fecerat. Ordinatus ergo Proterius, præſentibus ſupra memoratis epiſcopis, qui in Synodo (ſicut dictum eſt) ſubſcripſerant, inthronizatur.

De ordinatione Timothei Aeluri, & morte Proterii.

CAPVT XV.

INTHRONIZATO autem eo, diuiſio & diſceſſio populi orta eſt, eo quod viueret Dioscorus, & eſſet in exilio. Multa ergo pericula Proterius paſſus eſt, ita vt militari pro cuſtodia indigeret auxilio plurimo tempore ſui pon-

tificatus, & vsque ad mortem Marciani imperatoris, inimicorum manus valuit euadere.

Sed Timotheus quidem cognomento Ælurus, & Petrus Moggus diaconus, qui de ordinatione fuerunt Dioscori, ab Alexandrina ecclesia se separauerunt, nolentes communicare Proterio. Quos cum Proterius episcopus ad ministerium proprium reuocare non posset, utrosque damnauit. At illi captata morte Marciani imperatoris, collectis turbis hæreticorum qui Dioscorum sequebantur, ordinato episcopo Timotheo Æluro, veniunt Alexandriam. Et ante triduum paschæ, quo cœna Domini celebratur, ab ipsis turbis concluditur in ecclesia sanctæ memoriæ Proterius, quo se timore contulerat. Ibi que eadem die in baptisterio occiditur, laniatur, eiicitur, & funus eius incenditur, sparguntur & cineres eius in ventos. Ab isto ergo Timotheo duo episcopi Alexandria cœperunt esse. Et dum ecclesias * tenuisses, soluerunt eam quam habebant vnitatem, expulsis ab eis plurimis episcopis orthodoxis, qui sub euangelistæ erant sede beatissimi Marci. Interea Leo sumit imperium, ad quem tanti facinoris catholicorum querela peruenit, ascendentibus ad imperialem ciuitatem cum * cleris aliquantis Alexandrinæ ecclesiæ episcopis, qui erant a Timotheo sedibus suis pulsi. Supplicationes ab eis oblatae sunt Leoni imperatori, quatenus mors vindicaretur Proterii, & expelleretur episcopali sede Timotheus Ælurus, tamquam non legaliter institutus.

Hæc quidem egerunt episcopi & clerici, Synodi Calchedonenfis defensores. Sed a parte Timothei quidam episcopi & clerici Timothei ascendentes, functi legatione pro Timotheo Æluro, dederunt & ipsi petitiones imperatori, contra Synodum sæpe facientes, ut eadem Calchedonenfis Synodus tolleretur. E contra, illi a parte Proterii vindictam sceleris postulabant. Et ambarum partium supplicationes imperator legens, & considerans nimis esse graue vexari tanto itinere sacerdotes, quorum aut ætas, aut infirmitas, aut paupertas hunc laborem subire prohibebat, impossibile iudicauit eos congregari, sed scripsit singularum ciuitatum episcopis de utroque negotio, consulens quid fieri oporteret vel de ordinatione Timothei,

mothei, vel de terminis Synodi Calchedonenſis: & direxit per totum orientem magiſtrianos. Mittit & Anato- lius epiſcopus Aſclepiadem diaconum ſuum: per quos omnes illi epiſcopi, qui Calchedone fuerant congregati, quid Alexandriae geſtum fuit agnoſcerent. Qui reſcribunt Calchedonenſem Synodum uſque ad ſanguinem vindicandam, eo quod non alteram fidem teneret, quam Synodus Nicæna conſtituit. Timotheum uero non ſolum inter epiſcopos non haberi, ſed etiam Chriſtiana appellatione priuari. Et hæ epiſtolæ uel relationes epiſcoporum omnium, in vno codicis corpore uocantur encyclica. Quo facto, ſcripſit imperator Leo duci Alexandriae Stila, ut pelleret quidem ab epiſcopatu modis omnibus Timotheum, inthronizaret autem alium decreto populi, qui Synodum vindicaret.

De ordinatione Timothei catholici, & Petri hæretici.

CAPVT XVI.

IUSSIONE ſuſcepta, dux Stila fecit quæ fuerant imperata. Et exilio relegatur Timotheus Ælurus Cherſonam arcta custodia, & fit pro Proterio Timotheus cognomento Salophaciolus ſiue Aſbus. Hic Timotheus catholicorum epiſcopus, uixit quidem ſine ſeditione quiete in Alexandria eccleſia omni tempore Leonis, & omni tempore Zenonis, donec Baſiliſcus arriperet tyrannidem, Zenone in Iſauriam fugiente. Et cum Baſiliſcus tenuiſſet imperium, ſcripſit vniuerſo orbi ſanctionem ſuam, quam appellauit encycliam, contra Calchedonenſe Concilium. Tunc enim Baſiliſco reddente epiſcopatum Timotheo Æluro, & hæreticis ſedibus ſuis reſtitutis, fugit Timotheus catholicus in Canopi caſtellum, & in monaſterio latuit: Petrus hæreticus iterum ſe cum Timotheo iunxit, cum quo fuerat ante damnatus. Poſtquam ergo imperator Zenon reuerſus eſt ad imperium, Timotheus Ælurus metuens zelum quem habebat circa Calchedonenſe Concilium, optauit ſibimet mortem. Et iſtud perſeueranter orans, ab humana uita hauſto ueneno ſolutus eſt.

Dicunt uero ſequaces eius, præſciſſe eum diem mortis ſuæ. Et reuera, quia ſe ueneno parabat interficere,

Concil. Tom. 12.

O o o

sciebat. Post cuius obitum ordinauerunt sibi hæretici episcopum Petrum cognomento Moggum, qui vocatus est Blefus, qui fuerat archidiaconus. Morabatur autem tunc Timotheus catholicus (vt dictum est) in Canopo castello. Et cognoscens Zenon imperator calliditatem hæreticorum, scripsit Anthemio augustali, vt Petrum quidem sacerdotio priuaret, Timotheum vero in episcopatum reduceret, & auctores inthronizati Petri puniret. Anthemius vero accepta imperiali iussione, expulit sacerdotio Petrum tamquam adulterum, & contra leges ecclesiæ catholicæ factum, & in episcopalem sedem Timotheum Salophaciolum reuocauit. Qui episcopatu recepto, misit quosdam clericos, gratias agens imperatori.

Cum quibus erat Ioannes ex œconomo presbyter factus Tabennesiotis, cognomento Talaia, & Gennadius episcopus * inferioris Hermopolis, sanguine proximus Salophacioli, quem expulerat quidem episcopatu Ælurus, restituit vero Salophaciolum. Cumque hi qui fuerant missi, gratias egissent imperatori, Gennadius quidem ibi remansit, vt cum aliis responsa faceret archiepiscopi.

Porro Ioannes ex œconomo amicus factus est Ello magistro, qui cum reliquis descendit Alexandriam. Factusque est iterum œconomus, habens causas omnium ecclesiarum. Qui multa & preciosa xenia direxit Ello magistro, despiciens Gennadium parentem * archiepiscopi, & præsulem Acacium Constantinopolitanum. Interea scribit ad papam Simplicium Timotheus, rogans & dicens, Petrum illum Moggum in diaconatu esse damnatum, nunc etiam Christiana societate remotum.

Idemque scribens imperatori, vt eundem Petrum longius in exilium dirigeret, quia latitabat Alexandria, & insidiabatur ecclesiæ. Scripsit autem papa Simplicius Acacio episcopo, vt imperatori suggereret, eo quod iuste Timotheus postulasset. Sed quoniam idem Timotheus sic mitissimus erat in episcopatu, vt etiam a suis communicatoribus accusaretur imperatori tamquam nimis remissus & circa hæreticos placidus, ita vt ei scriberet imperator, vt neque collectas, neque baptismata fineret hæreticos celebrare, ille tamen mansuete agebat. Dum ergo tali modo gubernaret episcopatum, amabant eum Ale-

* materia,
secundi
Calced.
Concil.

* Sanguine
proximi,
papa
xime di-
xii.

xandrini, & clamabant ei in plateis & in ecclesiis: Vel si non tibi communicamus, tamen amamus te. Post breue vero tempus moritur Timotheus Salophaciolus anno episcopatus sui vicesimo tertio, mense sexto. Obiit autem sine molestia.

De ordinatione Ioannis catholici, & damnatione Acacii.

CAPVT XVII.

ORDNATVR autem a communicatoribus eius episcopis & clericis & monachis, qui eius nouerant fidem & gubernationem, Ioannes ex œconomo, cognomento Talaia. Eodem tempore imperante Zenone, Simplicius Romanæ præsidebat ecclesiæ, Constantinopolitanæ autem Acacius. Porro hæretici (vt iam dictum est) Petrum latentem instituerant, quem iussit Zenon imperator expelli, tamquam hæreticum & adulterum. De quo etiam Acacius synodicam Romano papæ misit epistolam, petens, ne etiam adulterum & hæreticum in episcopali dignitate reciperet. Verum Ioannes Talaia de ordinatione sua neglexit per suos synodicas literas Acacio episcopo Constantinopolitano destinare. Habens enim amicum Ellum supradictum magistrum, ei de sua quidem ordinatione scripsit: scribens etiam principi, quatenus per Ellum magistrum omnis eius causa disponderetur, putans eum Constantinopoli permanere. Mandauit ergo magistriano literas synodicas, delegans ei omnia cum illius facere voluntate. Contigit autem tunc Ellum * magistrum ab imperatore Zenone mitti in Antiochiam, vt teneret Leontium, qui illic ab exercitu cum voto Verinæ Augustæ fuerat ordinatus. Cumque magistrianus, qui fuerat ab Ioanne missus, non inuenisset Ellum magistrum, neque Acacio, neque imperatori literas obtulit, sed perrexit Antiochiam. Post hæc Acacius audiens de ordinatione Ioannis, & contristatus, quia synodicas epistolas non direxisset, & vna faciens cum Gennadio episcopo parente beati Timothei, volentes ei nocere, trahebant apud Zenonem, & accusabant eum, habentes adiutores patronos Petri Moggi, quasi opportunus episcopatus non esset Ioannes, eo quod viuente Timotheo catholico tractauit exire de ecclesia, & ab ipso suaderetur idem Timotheus sus-

Concil. Tom. 12.

O o o ij

cipere Dioscorum in diptychis post mortem, Petrum autem amabilem in populo, & posse eum in communionem populum congregare. Occurrerunt quidam a Petro, volentes quasi fieri vnitatem. Quos iucundissime suscepit Acacius, & imperatori presentauit, & persuasit ei, vt scriberet Apollonio augustali, & duci Pergamio, vt Ioannem ab Alexandrina sede, quasi eam contra suum iusiurandum, quod in regia ciuitate dedit, arripuisset, * & cooperaretur Petro Moggo, vt remaneret in sede. ^{deest ex-} ^{pellere,} ^{aut ali-} ^{quid tale.} Nec tamen prius hoc faceret, nisi susciperet † henoticon principis, & synodicas destinaret epistolas Constantino-
 politano Acacio, & Simplicio Romano, & ceteris archiepiscopis. Acacius vero, promittente Petro facere vnitatem, nec adhuc implente legitime, nomen eius in diptychis recitari permisit, tamquam iam Alexandrini presulis in sede positi. Ioannes Talaia iudicatur a Zenone ab episcopatu pelli. Acacius auxilio patronorum Petri persuasit Zenoni, vt fieret henoticon: ad cuius perlationem seu professionem suscepit communicantes sibi clericos Petri hæreticos & laicos inuentos Constantinopoli. Communicauit etiam & Petrus Moggus his qui descenderunt cum henotico, & Acacio synodicam scripsit epistolam, & ab eo recepit. Henoticon vero Zenonis, quod Latine dicere possumus vnitiuum, huiusmodi est.

† id est, vnitiuum vel vnitionis conciliatorium.

De episcopis Alexandrinis.

CAPVT XVIII.

Vide Nicephor. lib. 16. cap. 12.

IMPERATOR Cæsar Zenon, pius, victor, triumphator, maximus, semper Augustus, vniuersis episcopis sanctis, & populis per Alexandriam, Ægyptum, Libyam & Pentapolim. Principium & statum, virtutemque & scutum inexpugnabile nostri scientes imperii, solam rectam veramque fidem, quam aduentu diuino exposuerunt soli qui in Nicæa congregati sunt 318. sancti patres, firmauerunt autem & qui Constantinopolim conuenerunt centum quinquaginta similiter sancti patres, noctibus ac diebus, oratione & studio & legibus nitimur multiplicari per eam sanctam catholicam & apostolicam ecclesiam, incorruptam, & sine obitu matrem nostrorum sceptrorum. In pace vero & concordia, quæ circa

Deum est, pios populos perseverantes, acceptabiles pro nostro imperio supplicationes offerre, cum sanctissimis archiepiscopis & Dei cultoribus clericis & archimandritis. Magno enim Deo & salvatore nostro Iesu Christo ex sancta virgine Dei genitrice Maria incarnato & nato, ex concordia glorificationem atque culturam laudante, pariterque suscipiente, hostium quidem generationes contererentur, omnes autem inclinabunt post Deum suam potestati nostræ cervicem. Pax autem & bona quæ ex ea sunt, aeris temperantia, & fructuum ubertas, sed & alia hominibus vtilia * largientur. Cum sic ergo immaculata fides & nos & Romanam servet rempublicam, supplicationes nobis oblatae sunt a Deo amantissimis archimandritis & eremitis, & aliis reuerendis viris, supplicantibus vnitatem sanctissimæ ecclesiæ, vt copulentur membra membris, quæ bonitatis inimicus ex longis retro temporibus separare conatus est, sciens, quia aduersus totum ecclesiæ corpus exercendo bella deuincitur, & ex hoc euenisse, generationes innumeras in tantis annis vita priuatas, alias quidem lauacro regenerationis fraudatas obisse, alias sacra communione nequaquam participantes, ad discessum inuitabilem hominum fuisse deductas, necesseque præsumptas decies millies, & sanguinum redundantia pollutam non solum terram, sed etiam ipsum aerem. Hæc quis non optet ad bona transformare? Propterea cognoscere vos studuimus, quia & nos, & vbiq; sanctissimæ orthodoxorum ecclesiæ alterum symbolum, aut mathema, aut terminum fidei, aut fidem citra prædictum sanctum symbolum 318. patrum, quod etiam firmauerunt memorati centum quinquaginta sancti patres, neque habuimus, neque habemus, neque habebimus, neque habentem scimus: & si quis habuerit, alienum eum existimamus. Hoc enim solum nostrum (sicut diximus) imperium saluare confidimus. Sed & omnes populi, qui salutare baptisma promerentur, hoc solum percipientes baptizantur.

Quod secuti sunt omnes sancti patres qui Ephesi conuenerunt, quique deposuerunt impium Nestorium cum Eutyche. Contraria sapientes anathematizamus, suscipientes & duodecim capitula, quæ dicuntur facta a Deo

amabilis memoriae Cyrillo, qui Alexandrinorum catholicae ecclesiae archiepiscopus fuit. Confitemur autem unigenitum Dei filium & Deum, qui secundum veritatem inhumanatus est, Dominum nostrum Iesum consubstantialem patri secundum diuinitatem, & consubstantialem nobis secundum humanitatem, eundem qui descendit, & incarnatus est ex Spiritu sancto & Maria Dei genitrice Virgine, unum existere filium, & non duos. Vnius enim esse dicimus unigeniti filii Dei & miracula & passiones, quas sponte carne perpeffus est. Eos autem qui diuidunt, aut confundunt, aut phantasiam introducunt, omnino non recipimus, quoniam sine peccato ex Dei genitrice secundum veritatem incarnatio augmentum filii non fecit. Mansit enim Trinitas & incarnato vno de Trinitate Deo Verbo. Scientes itaque quod neque sanctissimae ubique orthodoxae ecclesiae, neque harum praesules Deo amantissimi sacerdotes, neque nostrum imperium, symbolum aut terminum fidei citra praedictum sanctum mathema receperunt, aut recipiunt, vni te vosmetipsos, nihil dubitantes. Haec enim scripsimus, non innouantes fidem, sed vobis satisfacientes. Omnem vero, qui aliud quidquam sapuit, aut sapit, aut nunc, aut aliquando, aut in Calchedona, aut in quacumque Synodo, anathematizamus, praecipue vero praedictos Nestorium & Eutychem, & quae eorum sunt sapientes. Copulamini ergo spiritali matri ecclesiae, eadem sapientes nobiscum, in eadem positi communionem, secundum praedictum vnum & solum fidei terminum eorumdem sanctorum patrum. Sanctissima namque mater nostra ecclesia, tamquam quae genuit vos, filios expectat amplecti ex longo post tempore, dulcemque vocem vestram concupiscit audire. Cogitate siquidem vosmetipsos. Haec enim facientes, & saluatoris nostri Domini propitiationem ad vos attrahetis, & a nostro imperio laudabimini.

His ita gestis, episcopus quidem Antiochiae susceptis synodicam Ioannis Talaiae, quam per magistrum miserat cum Ello magistro. Imperator autem putans quod Ioannes episcopus non sane sciret de Concilio Calchedonenfi, sed omnia simulate ageret, consilio Acacii scripsit literas Pergamio duci & Apollonio augustali, ut

pellere quidem Ioannem Talaia, inthronizarent autem Petrum suscipientem henoticon, & clericos Timothei catholici, & quam transmisit synodicam Acacio & Simplicio Romano. Descenderunt ergo Alexandriam abbas Amon & qui cum illo erant, pro Petro deferentes apices imperiales. Et quidem Petrus inthronizatur ab omnibus. Scriptum est ab imperatore, ut consentientes susciperent eos qui erant a parte Timothei catholici. Ioannes autem Talaia eiectus de sede Alexandrina propter Petrum Moggum, profectus est Antiochiam, ut videret Ellum magistrum. Cui cum narrasset quae sibi euenerant, eius consilio ingressus est ad Calendionem Antiochenum patriarcham. Et sumptis ab eo intercessionis synodicis literis, Romanum pontificem Simplicium appellauit, sicut & beatus fecit Athanasius, & suavitur scribere pro se Acacio Constantinopolitano episcopo. Et quidem ad hoc Simplicius praeparati animi & voluntatis fuit. Acacius vero susceptis epistolis *, simpliciter rescripsit ei, quia Ioannem quidem Alexandriae ignoraret episcopum, Petrum vero Moggum suscepisset in communionem in Zenonis principis unitate, & quod hoc contra eius gefisset sententiam propter unitatem ecclesiarum, principis iussione. Simplicius vero suscipiens huiusmodi literas, contristatur aduersus Acacium, eique rescribit, quod non bene fecerit, contra sententiam apostolicae sedis ad communionem haereticum hominem suscipiens. Oportebat enim communi decreto damnatum, tamquam adulterum, communi Concilio a damnatione liberari.

Ad haec autem, quia non sufficeret Petro, confiteri communicatore se esse ecclesiae catholicae secundum edictum, sed oporteret eum secundum terminum Chalcedonensis Concilii, & secundum epistolam papae Leonis, ecclesiae amplecti communionem. Vnum enim duorum necessario agere deberet, aut suadere Petro, pure suscipere terminum Synodi, aut remouere se ab eius communionem. Sed cum ad Acacium haec scripta venissent, & deliberaret, quid eum oporteret rescribere, papa Simplicius defunctus est, & ordinatur Felix Romanae praesul ecclesiae.

Ioannes vero Talaia habens episcopi dignitatem,

remansit Romæ : cui papa Nolanam dedit ecclesiam, quæ est in Campaniæ regione, in qua plurimos residens annos, in pace defunctus est. Igitur Petrus Moggus ab abbate Amone, & Ioanne episcopo Magileos, & ab abbatibus monachorum inferioris Ægypti bella passus, & seditione ei in Cæsarea basilica (vt dicitur) facta, anathematizauit Synodum Calchedonensem & tomum papæ Leonis. Et hæc fecit, cum iam scripsisset Acacio & Simplicio, quia communicator eorum esset & sanctæ Synodi. Et his ita gestis, abcesserunt quidam a Petri communione, & Romam nuntiauerunt papæ Romano; vnde rescriptum est Acacio, & obedire noluit. Addidit Acacius, quod de alio Petro Antiocheno hæretico scripserat, Petrum apud Constantinopolim monasterium gubernasse, & hoc propter crimina derelicto, Antiochiam refugisse, vbi pulso Martyrio episcopo, per vilissimum populum & hæreticum sedem illius occupasset, continuoque damnatum ab episcopis & Leonis imperio * Samum deportatum. Qui fugiens, redisse dicitur Constantinopolim, & dedisse fidem, se per vilissimas turbas nihil audere: sed (sicut superius dictum est) Basilisci temporibus a Timotheo illo damnato, qui Constantinopolim venerat, Antiochiam missus est episcopatum tenere. Quo facto, idem Petrus Ioannem ordinat Apamenis episcopum, a quibus non receptus, rediit Antiochiam, & Petrum episcopatus sui pellit auctorem, & inuadit eius ecclesiam, cum quo simul damnatus est. Iterum Acacius direxit Romam literas, petens ab apostolica sede, vt si ad eandem forte confugerint, ne ipso quidem digni habeantur aspectu: & si iam indulgentiam aliquam impetrassent, irritam esse debere. Quid multa? Ipsum Ioannem, quem Acacius cum Petro damnauerat, Tyrriorum misit ecclesiæ præsidere: sed & Petrum Alexandrinum anathematizantem Synodum Calchedonensem & tomum papæ Leonis, qui sublato nomine Proterii & Timothei catholici de diptychis, Dioscori & Timothei Æluri nomina scripsit; qui eiusdem Timothei catholici corpus de terra leuauit, & foras proiecit; qui inter episcopos catholicos sepultus fuerat: miris eum laudibus profecurus est Acacius, de quo se tanta crimina antea meminerat retulisse.

Et

Et cum per quinque annos sæpius fuisset admonitus Acacius, vt de statu Alexandrinæ ecclesiæ sancti papæ sollicitudinem releuaret, nihil vnquam respondere dignatus est. Quoniam vero tot epistolæ, quæ vel ad Acacium a papa, vel ad imperatorem missæ sunt, nihil penitus profecerunt: ex deliberatione Vitalis & Misenus episcopi in legatione directi sunt, vt quæ superius dicta sunt, allegarent, & Petrus, sicut antea, de Alexandrina ecclesia pelleretur. Itum est Constantinopolim, & suprascripti episcopi in custodiam sunt redacti, chartis sublatis, ne catholicis, quibus scriptum fuerat, redderentur. Quos iterum Acacius post hæc de custodia eiiciens, secum fecit procedere, vt quasi confirmato Petri sacerdotio dimitterentur. Redeunt aliquando legati, sed præcesserant monachi, qui eos grauius de prodicione arguebant. Auditi cominus, & conuicti ex ipsis literis quas detulerunt, a locis propriis sunt remoti. Felix defensor ecclesiæ, qui cum legatis directus fuerat, impediens infirmitate, cum ipsis pergere non potuit. Sed postquam Vitalis & Misenus a custodia Constantinopoli sunt egressi, perrexit cum chartis ecclesiasticis Constantinopolim. Passusque est & ipse, sublatis chartis, grauissimam custodiam. Vbi ergo ad plenum detectus est Acacius hæreticus, papa Felix in literis suis synodicis ad Acacium sic posuit: Peccasti, ne adicias, & de prioribus supplica. Susceptis his Acacius literis perseuerat, neque recedens a communione Petri, neque suadens ei palam suscipere Calchedonensè Concilium & tomum papæ Leonis. Hæc cognoscens papa Felix, damnationis scripturam misit Acacio per Totum defensorem, cuius est principium: Multarum transgressionum reperiris obnoxius. Et datis Acacio huiusmodi literis, eas non suscepit, patrociniis fultus imperatoris, ita vt cogentur qui eas detulerunt, per quemdam monachum Achimetensè ipsam chartam damnationis, dum ingrederetur ad celebranda sacra, suspendere in eius pallio, & discedere. Qui tamen vsque ad mortem, patrocinate imperatore, remansit sacrificans. His ergo prouenientibus, & Acacio permanente in Petri communione, separauit se quidem sedes apostolica a Constantinopolitana. Eo siquidem tempore Ellus coniun-

Concil. Tom. 12.

Ppp

*Epistola
hæc supra
habetur in-
ter epistolas
Felicis I V.*

Etus Leontio in Antiochia, expugnatur a Valameriacis,
 & qui cum eis erant iuncti. Et Leontius quidem peri-
 mitur, Ellus autem in castellum Papyrii fugit. Interea
 Calendion archiepiscopus Antiochenus deponitur. Ac-
 cusatur in aperto, tamquam indeuotus principi, mittens
 populum in rebellionem cum Ello: latenter autem, quia
 se non suspenderet & a Felicis papæ & Ioannis commu-
 nione. Porro Petrus de propriis ciuitatibus catholicos
 expulit sacerdotes, ex quibus nonnulli apud Constanti-
 nopolim persecutionem grauissimam pertulerunt. Scan-
 dalizabat autem imperator & illos qui a parte Nephalii
 abbatis erant, & qui circa Ioannem episcopum Egume-
 num monasterii Diolchon: & agens contra ipsum Ioan-
 nem, præposituram ei abstulit, & eam tradidit monaste-
 rio abbatis Amonis: sed permanfit in episcopatu, scri-
 bens Acacio, quia esset Synodi communicator, & fal-
 lens Alexandrinos, quia non communicaret Synodo;
 ita vt quidam communicatorum eius, clerici, monachi
 & laici, cognoscentes eius fallaciam, separauerint se ab
 eius communione. Et extra collectas facientes, non pas-
 si sunt nomini eius communicare, & eorum qui post
 eum episcopatum habuerunt Alexandrinum, eo quod
 nomen Petri haberent in diptychis. Huic populo a Pa-
 læstina quidam diaconus nomine Esaïas ordinatus est
 episcopus, & Alexandriam missus est: sed ab omnibus
 non est receptus. Ab illo ergo Esaïani sunt in Ægypto.
 In istis posita ecclesia, moritur Acacius, & ordinatur post
 eum Flauitas presbyter, qui fuit a sancta Tecla, qui non
 consensit sine Romano episcopo inthronizari, sed trans-
 misit synodicam papæ Romano Felici. Qui modico vi-
 uens tempore, moritur, non accipiens epistolam ipsius:
 & factus est Euphemius episcopus genere Alexandrinus,
 qui & suscepit a papa Romano scripta. Et mortuo Zeno-
 ne, post aliquod tempus expulsus est ab Anastasio. Et hæc
 quidem Constantinopoli contigerunt. Non post mul-
 tum tempus moritur & Petrus Moggus Alexandria, &
 post eum in ea sede ordinatur Athanasius, qui & ipse in
 edicto Constantinopolitanæ, & Antiochenæ, & Hie-
 rosolymitanæ communicauit ecclesiæ. Cumque scan-
 dalizarentur & in ipso populi, eo quod nomen Petri

haberet in diptychis, ascenderunt quidam & aduersantium & communicantium ei, ad imperatorem Anastasium: & dum haberent contra principem contentionem, aliis quidem proponentibus anathematizari Synodum, & ita communicare: aliis vero pacatis in vnitiuo edicto adiiici ea, quæ satisfacerent his qui communicauerant Petro: considerans imperator, quod si adiectionem edicto faceret, tumultum moueret ecclesiæ, & anathematizari Synodum esset impossibile; persuasit eis, sufficere vnitiuum dictum, vt communicarent adinuicem sibi, sicut & ceteri ecclesiarum episcopi. Et cum non obedirent hoc agere, nihil impetrantes dimisit. Sic enim Athanasio hæretico tempus episcopatus sui complente, post eum ordinatur Alexandrinus episcopus Ioannes cognomento Mela, qui & ipse secutus Petrum & Athanasium præcessores, in edicto vnitiuo communicauit aliis sedibus, id est, Constantinopolitanæ, & Antiochenæ, & Hierosolymitanæ. In cuius præfulatu, dum Alexandrina ecclesia diuisionem habuisset Dioscoritarum propter Petrum Moggum, quasi communicasset Synodo, etiam ipse defunctus est tempore Macedonii Constantinopolitani episcopi. Post quem ordinatus est Alexandria Ioannes * Machiota, qui etiam ipse suos priores secutus est, suscipiens quidem vnitiuum Zenonis edictum, non autem Calchedonenſe Concilium, & epistolam papæ Leonis, tamquam non communicaret Flauiano Antiocheno & Elia Hierosolymorum episcopis, & Timotheo Constantinopolitano. Dicebat enim imperfecte edictum se habere, nec ad vnitatem sufficere, quod non in anathemate Synodi fuisset factum. Denique cum ei imperator Anastasius scripſisset, vt vniretur Constantinopolitano episcopo; hæc rescripsit, quia non sufficeret ei ad perfectam vnitatem, eo quod non anathematizaret Synodum. Et tamen etiam ita sapiens, separatos habuit Dioscoritas, non suscipientes Petrum Moggum. Mortuo Ioanne Alexandria, ordinatur Dioscorus iunior, sub quo interfectus est a populo Theodosius augustalis filius Calliopi. Hic enim Dioscorus, proponente * Ipsocrate scholastico acta facere ante defensorem in eiectione Synodi, henoticon suscipere in damnationem Synodi, vnitiuum sus-

cepit edictum, sicut ipsa ostendunt gesta, quæ apud defensorem ciuitatis coram eo confecta sunt. In quibus testatus est, in expulsionem Synodi se suscipere edictum. Vnde cum satisfactum fuisset his qui propter Petrum Moggum extra illam ecclesiam communicabant, vniti sunt ei. Nam vsque ad istum Dioscorum, in diuisione erat Alexandrina ecclesia.

De Seuero ac Iuliano, ac Macedonio.

CAPVT XIX.

Hoc tempore Macedonius Constantinopolitanus episcopus ab imperatore Anastasio dicitur expulsus, tamquam euangelia falsasset, & maxime illud Apostoli dictum: *Quia apparuit in carne, iustificatum est in spiritu.* Hunc enim mutasse vbi habet (*ὁς*) id est, qui monosyllabum Græcum, litera mutata, *o* in *ω* vertisse, & fecisse (*ὡς*) id est, vt esset Deus, apparuit per carnem. Tamquam Nestorianus ergo culpatus, expellitur per Seuerum monachum. Is enim Seuerus cum sederet prius in monasterio, non suscipiebat Zenonis edictum, nec Petrum Moggum. Deinde sedens in abbatis Romani & Mamæ, qui post eum præfuit, monasterio, exinde missus est permanere Constantinopoli apocrisarius, & fit inter eos qui Petri Moggi erant. Dumque obiiceretur ei, quomodo prius anathematizabas Petrum? dicebat, quia Petrum anathematizauit Apamenum. Hic Seuerus apud Constantinopolim Synodo derogabat, & affirmabat, quia, ea anathematizata, omnes communicarent, ita vt ob hoc scriberet & ipsi Flauiano, sicut eius significatur epistolis, & ad Maronam lectorem, & Eleusinum & Euthrecium episcopos, & ad Oecumenium scholasticum Isauriæ. Fertur autem expositio eius, quæ ab eo dicta est in inthronismo, in qua & vnitiuum suscepit Zenonis, & anathematizat Chalcedonense Concilium, & communicare se confitetur Alexandrino & Constantinopolitano. Erant autem tunc Constantinopoli Timotheus, Alexandria vero Ioannes * Machiota. Et tamen dum talis esset, va-^{Nicæna}luit damnare Macedonium, & expellere ab Antiochena sede Flavianum. Sed ipse potitus est episcopatu eius plusquam quinque annis: sed & vexabatur in episcopatu,

1. Tim. 3.

Hic Seuerus auctor est sectæ Acephalorum.

tamquam anathematizaret quidem Synodum, nominaret autem episcopos Synodi. Cuius expulsio ita contigisse dignoscitur. Mortuo imperatore Anastasio, & Iustino facto imperatore, Seuerus a Vitaliano magistro militum viro religioso & orthodoxo accusatur, quod despiceret imperatoris iussionem, & Synodum non susciperet. Iustinus imperator misit magistranium, ut Seuerus Constantinopolim adduceretur, & redderet causam tractatum suorum, quos fecerat contra Synodum. Iam enim ab ipso pio imperatore Iulianus Halicarnasseus episcopus pro eadem sancta Synodo, eo quod eam non reciperet, pulsus fuerat sede. Quod sciens Seuerus, & prauidens quid sibi immineret, clam nocte descendit Seleuciam, & nauim conscendens, fugit Alexandriam, ad quam ciuitatem & Iulianus fugerat. Ordinatusque est pro eo archiepiscopus Antiochiæ Paulus orthodoxus, suscipiens Calchedonensem Synodum. Eo tempore Alexandria mortuo Dioscoro iuniore, Timotheus ecclesiæ ipsius susceperat episcopatum, a quo gratissime suscepti Seuerus & Iulianus, sedebant ad ^{*}laborem. Sub isto Timotheo, de corruptibili & incorruptibili apud ipsam ecclesiam quæstio mota est hoc modo. Requisiuit quidam monachus Seuerum, quid oporteret dicere corpus Domini nostri Iesu Christi, corruptibile, an incorruptibile. Ille respondit ei, sanctos patres corruptibile illud dixisse. Hoc audientes quidam Alexandrinorum, cum requisissent Iulianum in alio loco sedentem, quid & ipse diceret de eadem quæstione: ille dixit, sanctos patres contraria dicere. Horum itaque singuli statuere responsum proprium volentes, scripserunt libros aduersus alterutrum. Qui venientes in multitudinem ciuitatis, ecclesiam illam diuiserunt: & alios quidem fecerunt Corrupti-
colæ.colas appellari: verum incorruptibilitatis assertores, Phantasiastas. Timotheus vero magis sententiam Seueri
Phantasia-
stæ.secutus est. Cui cum diceret Themistius diaconus eius: Si corpus Christi corruptibile est, debemus eum dicere & aliqua ignorasse, sicut de Lazaro.

Hoc Timotheus negauit dicendum. A cuius communi-
 one Themistius desciscens, schisma fecit. Et ab ipso dicti sunt in Ægypto Themistiani.

De Gaiano & Theodosio.

CAPVT XX.

DVM hæc Alexandria aguntur, defuncto Bonifacio papa Romano, Ioannes cognomento Mercurius fedis apostolicæ suscepit præsulatum. Ad quem missi sunt ab imperatore Iustiniano Hypatius Ephesiorum episcopus, & Demetrius a Philippis, consulere sedem apostolicam contra legatos* Acumicorum, Cyrum & Eulogium, negantes esse confitendum beatam Mariam vere & proprie Dei genitricem, & vnum de Trinitate incarnatum & carne passum. Sed papa Ioannes, nobis ibi positus, hoc confitendum epistola sua firmavit, & imperatori direxit. A cuius communione discedentes Romæ quidam monachi, *Acymicorum legatos secuti sunt, & vsque nunc hanc de Christo confessionem non suscipiunt. Ea tempestate mortuo Epiphanio Constantinopolitano episcopo, Theodora Augusta Anthimum transtulit in eandem sedem, qui fuit episcopus ciuitatis Trapezuntis regionis Ponti, latenter Calchedonense Concilium non suscipientem. Verum defuncto Timotheo Alexandrino episcopo, studio & permissione Calotychii cubicularii partis Theodoræ Augustæ, Theodosius ordinatur. Qui licet haberet cleri decretum, contradicere volentibus non permisit certamen populi. Monachorum quos non habuit, *pro Gaiano fuerunt. Consuetudo quidem est Alexandria, illum qui defuncto succedit, excubias super defuncti corpus agere, manumque dexteram eius capiti suo imponere, & sepulto manibus suis, accipere collo suo beati Marci pallium, & tunc legitime sedere. Dum hæc Theodosius pertentat, cognouerunt populi & monasteria quid esset factum vespere in episcopio studio Calotychii & iudicum, id est, Aristomachi ducis & Dioscori augustalis. Mox Theodosium persecuti sunt, & expulerunt, ne colligeret funus Timothei. Inthronizauerunt autem Gaianum, qui fuit tunc archiepiscopus ex parte assertorum incorruptibilitatis. Habens autem consentaneos aliquantos ex clero, & possessores ciuitatis & corporatos, & milites & nobiles, & omnem prouinciam, permanfit Gaianus in episcopatu dies centum tres. Post hæc a iudicibus

* Actio
coram,

pulsus abscessit. Et post menses duos Narses cubicularius missus ab Augusta Theodora, Theodosium quidem inthronizauit, porro Gaianum misit in exilium. Qui adductus Carthaginem magnam, & inde quasi Sardiniam directus, quid de eo contigit, ignoratur. Mansit autem Theodosius in sede annum vnum & menses quatuor, paucis ei communicantibus. Plurimi enim communicabant ad nomen Gaiani. Populi autem pugnauerunt pro Gaiano multis diebus. Qui casti a militibus, maiorem sui partem amiserunt. Sed & militum maior cecidit numerus. Vincatur autem Narses non armis, sed ciuitatis concordia. De superioribus domorum iactabant mulieres super milites quidquid manibus occurrisset. At ille igne vidit, quod ferro non potuit. Diuisa est vsque nunc illa ciuitas hoc schismate, vt Gaianitæ & Theodosiani in ea vocentur, id est, Phantasiastæ & Corrupticolæ. Nouissime Theodosius de sede discessit, non ferens seditiones & bella, quæ contra eum exercebantur a populo. Missus est Constantinopolim cum honore, eo quod ita Augusta scripta præciperent. Quo illo veniente, promittebat Augusta imperatori, quoniam posset Theodosius Calchedonensem suscipere Synodum: sed persistente & nolente eo, cum eius voluntate foras ciuitatem regiam sexto milliario in exilium missus est, iuxta basilicam Arisphocæ, in via quæ ducit ad Stomapontem. Viuitque vsque nunc.

De Agapeto papa, & Anthimo Constantinopolitano episcopo.

CAPVT XXI.

VERVM mortuo Ioanne Mercurio, Agapetus archidiaconus Romanæ ecclesiæ papa ordinatur, in regulis ecclesiasticis apprimè eruditus. Quo tempore Theodatus rex Gothorum scribens ipsi papæ & senatui Romano, interminatur, non solum senatores, sed & vxores & filios filiasque eorum gladio se interempturum, nisi egissent apud imperatorem, vt destinatum exercitum suum de Italia submoueret. Sed papa pro eadem causa legatione suscepta, Constantinopolim profectus est. Et primum quidem honorifice suscipiens directos sibi ab im-

peratore, spreuit tamen animo presentiam, eumque ad salutandum suscipere noluit. Deinde viso principe, causam agebat legationis susceptæ. Imperator autem pro multis fisci expensis ab Italia destinatum exercitum auertere nolens, supplicationes papæ noluit audire. At ille quod * summum fuit, Christi legatione fungebatur. De-^{* suam} nique petentibus principibus, ut Anthimum papa in salutatione & communicatione susciperet, ille fieri inquit posse, si se libello probaret orthodoxum, & ad cathedram suam reuerteretur. Impossibile esse aiebat, translatitium hominem in illa sede permanere. Augusta vero clam promittente munera multa, & rursus papæ minas intente, in hoc papa perstitit, ne eius audiret petitionem. Anthimus vero videns se sede pulsum, pallium quod habuit, imperatoribus reddidit, & discessit, ubi eum Augusta suo patrocinio tueretur. Tunc papa principis favore * Menam pro eo ordinavit antistitem, consecrans eum manu sua in basilica sanctæ Mariæ. Fuit iste * Menas præpositus xenodochii maioris, quod vocatur Samson, genere Alexandrinus, suscipiens Calchedonensem Synodum.

De Siluero & Vigilio.

CAPVT XXII.

HIS peractis, constituens papa apud imperatorem apocrifarium ecclesiæ suæ Pelagium diaconum suum, dum in Italiam reuerti disponit, Constantinopoli obiit. De cuius decessu audiens Romana ciuitas, Siluerium subdiaconum, Hormisdæ quondam papæ filium, elegit ordinandum. Augusta vero vocans Vigilium Agapeti diaconum, profiteri sibi secreto ab eo flagitauit, ut si papa fieret, tolleretur Synodum, & scriberetur Theodosio, Anthimo & Seuero, & per epistolam suam eorum firmaret fidem; promittens dare ei præceptum ad Belissarium, ut papa ordinaretur, & dari centenaria septem. Lubenter ergo suscepit Vigilium promissum eius amore episcopatus & auri. Et facta professione Romam profectus est: ubi veniens, inuenit Siluerium papam ordinatum. Quin & Ra-uennæ reperit Belissarium in eadem vrbe sedentem, eamque obtinentem. Cui tradens præceptum Augustæ, promisit ei duo auri centenaria, si Siluero remoto, ordinaretur

tur ipse pro eo. Belissarius vero Romam reuersus, euocans Siluerium ad palatium, intentabat ei calumniam, quasi Gothis scripsisset, vt Romam introirent. Fertur autem Marcum quemdam scholasticum, & Iulianum quemdam prætorianum fictas de nomine Siluerii composuisse literas regi Gothorum scriptas, ex quibus conuinceretur Siluerius Romanam velle perdere ciuitatem. Secreto autem Belissarius & eius coniunx persuadebant Siluerio implere præceptum Augustæ, vt tolleretur Calchedonensis Synodus, & per epistolam suam hæreticorum firmaret fidem. Qui mox de palatio egressus, quid de eo fieret, consiliariis suis locutus est. Et veniens contulit se in basilicam beatæ Mariæ Sabinæ, ibique manebat, vbi & directus est ad eum Photis filius Antoninæ patriciæ, vt præstito sacramento, inuitaret eum venire ad palatium. Qui autem Siluerio adstabant, persuadebant ei, ne Græcorum crederet iuramentis. Ille tamen exiit, & ad palatium venit. Et illa quidem die pro iuramento ad ecclesiam redire permissus est. Ad quem rursus mandauit Belissarius, vt ad palatium veniret. Qui de ecclesia exire nolebat, dolos sibi præparatos agnoscens. Sed postea orans, & causam suam Domino commendans, exiit, & ad palatium venit. Qui solus ingressus, a suis vltius non est visus. Et alia die Belissarius, conuocatis presbyteris & diaconibus & clericis omnibus, mandauit eis, vt alium sibi papam eligerent. Quibus dubitantibus, & nonnullis ridentibus, fauore Belissarii ordinatus est Vigilus. Siluerius autem in exilium missus est in ciuitatem prouinciæ Lyciæ, quæ Patara dicitur. Post ordinationem ergo suam compellebatur Vigilus a Belissario implere promissionem suam, quam Augustæ promiserat, & vt sibi redderet duo auri centenaria promissa. Vigilus autem timore Romanorum, & auaritia patrocinate, nolebat sponsones suas implere. Sed Siluerio veniente Pataram, venerabilis episcopus ciuitatis ipsius venit ad imperatorem, & iudicium Dei contestatus est de tantæ sedis episcopi expulsionem, multos esse dicens in hoc mundo reges, & non esse vnum, sicut ille * papa est super ecclesiam mundi totius, a sua sede expulsus. Quem audiens imperator, reuocari Romam Siluerium iussit, & de literis illis iudicium fieri, vt si probaretur, ab ipso fuisset

* vnus
papa sit.
per eccle-
siam mû-
ditotius.

se scriptas, in quacumque ciuitate episcopus degeret: si autem falsæ fuissent probatæ, restitueretur sedi suæ. Pelagius vero currens cum voluntate Augustæ, volebat irritum facere imperatoris præceptum, ne Siluerius Romam reuerteretur: sed præualente imperatoris iussione, Siluerius ad Italiam reductus est. Cuius aduentu territus Vigilus, ne sede pelleretur, Belissario mandauit: Trade mihi Siluerium; alioqui non possum facere quod a me exigit. Ita Siluerius traditus est duobus Vigilii defensoribus & feruis eius. Qui in Palmariam insulam adductus, sub eorum custodia defecit inedia.

Vigilius autem per Antoninam Belissarii coniugem implens professionem suam, quam Augustæ fecerat, talem scripsit epistolam.

Dominis & christis Vigilus.

Scio quidem, quia ad sanctitatem vestram antea fidei meæ credulitas, Deo adiuuante, peruenit. Sed quia modo gloriosa filia mea patricia Antonina Christianissima desideria mea fecit impleri, quod fraternitati vestræ præsentia scripta transmitterem: salutans ergo vos gratia, qua nos Deo nostro Christo saluatori coniungimur, & eam fidem quam tenetis, Deo adiuuante, & tenuisse & tenere significo, sciens, quia illud inter nos prædicamus & legimus, ut & anima vna sit & cor vnum in Deo. * Profectus^{Pro-} mei, qui vester est, Deo adiuuante, vobis gaudia matu-^{ctus} rauit ex meo animo, sciens fraternitatem vestram quæ optat, & libenter amplecti. Oportet ergo ut hæc quæ vobis scribo, nullus agnoscat: sed magis tamquam suspectum hic me sapientia vestra ante alios existimet habere, ut facilius possim hæc quæ cœpi, operari & perficere. *Et subscriptio:* Orate pro nobis Deum, mihi, fratres, in Christo Domino nostro caritate coniuncti.

Sub hac epistola Vigilus fidem suam scripsit, in qua duas in Christo damnauit naturas: & resoluens tomum papæ Leonis, sic dixit: Non duas Christum naturas confitemur, sed ex duabus naturis compositum vnum filium, vnum Christum, vnum Dominum. Et iterum: Qui dicit in Christo duas formas, vnaquaque agente cum sua communi-
one; & non confitetur vnam personam, vnam essentiam, anathema sit. Qui dicit, quia hic quidem miracula fa-

ciebat, hoc vero passionibus succumbebat: & non confitetur miracula & passiones vnus eiusdemque, quas sponte sua sustinuit carne nobis consubstantiali, anathema sit. Qui dicit, quod Christus velut homo misericordia dignatus est; & non dicit ipsum Deum Verbum & crucifixum esse, vt misereatur nobis, anathema sit. Anathematizamus ergo Paulum Samosatenum, Dioscorum, Theodorum & Theodoritum, & omnes qui eorum statuta coluerunt, vel colunt. Et hæc Vigilus scribens hæreticis occulte, permanfit sedens. In quo impletum est illud testimonium, quod Salomon in prouerbiis dicit: *Edent viam suam* Prouerb. 1. *fructus, & consiliis suis saturabuntur.* Ab ipsa hæresi afflictus Vigilus, nec coronatus, qualem vitæ terminum suscepit, notum est omnibus. Sed redeamus ad causam Alexandrinorum.

De Paulo Alexandrino archiepiscopo, & monachis Hierosolymorū.

CAPVT XXIII.

POSTquam ergo Theodosius Alexandrinus in exilium missus est, Paulus quidam vnus abbatum Tabennensium monachorum ad Alexandrinam sedem ordinatur episcopus, Pelagio interueniente apocrifario Romano, plane orthodoxus, suscipiens Calchedonensem Synodum. Ordinatus est a Menna Constantinopoli, præsentem eodem Pelagio responsario Vigilii, & apocrifariis Euphræmii Antiocheni, & apocrifariis Petri Hierosolymorum. Seuerus autem Antiochenus iam fuerat condemnatus, & Anthimus Constantinopolitanus ab Agapeto papa Romano, & Menna Constantinopolitano, & libellis datis aduersus eos imperatori Iustiniano a præsulibus monasteriorum, præsulibus primæ & secundæ Syriae, & præsulibus monasteriorum Hierosolymorum & eremi. Hoc ergo modo vnitas facta est ecclesiarum, anno decimo imperii gloriosi Iustiniani Augusti. Iste Paulus spretus erat Constantinopoli, vt dicitur, ab aliquibus monachis suis, & venerat Constantinopolim pro se agere apud imperatorem. Qui diuino nutu cathedram vacantem inueniens, meruit per Pelagium diaconum Alexandriae episcopatum. Accepitque ab imperatore potestatem super ordinationem ducum & tribunorum, vt

Concil. Tom. 12.

Qq ij

remoueret hæreticos, & pro eis orthodoxos ordinaret. Per illos enim populi inualescebant. Qui Alexandriam descendens, timore sui suaque industria omnem ciuitatem & omnia monasteria adduxerat suscipere Calchedonensem Synodum, nisi interuentu diaboli talis emergeret causa. Cogitante Paulo episcopo remouere Eliam magistrum militum, Pfoius quidam diaconus & œconomus ecclesiæ, amicus Eliæ, per portitores literarum velocissimos pedestres, quos Ægyptii Simacos vocant, omnia molimina Pauli Eliæ scribebat. Contigit autem Paulum inuenire literas eius Ægyptiace scriptas, & legere: & timens quod de Proterio contigerat, sollicitus de eo factus est, & cœpit Pfoium compellere, facere rationes ecclesiæ. Quem tradidit iudici, & imperatori de eo retulit. Eo tempore apud Alexandriam Rhodo erat augustalis, qui eum accipiens custodiendum vsque ad imperatoris præceptum, consilio cuiusdam prioris ciuitatis, nomine Arsenii, acceptis muneribus, inscio (vt fertur) episcopo, clam nocte totis viribus eum magno cruciatu occidit. Cuius filii & affines imperatorem interpellantes, suggererant ei, qua vi eorum parens debitum mortis persoluisset. Quod audiens imperator, vocauit Liberium, & fecit augustalem, misitque eum Alexandriam, inquirere causam. Ad quam urbem Liberius cum venisset, Rhodone ad se venire iussit, & ab eo requirebat, quomodo occidisset diaconum. Ille vero respondit, iussione episcopi factum fuisse: habere se imperatoris delegationem aiebat, vt quidquid iuberet episcopus, modis omnibus impleret.

Sed negante Paulo episcopo, & se nescire clamitante, prior ille ciuitatis Arsenius, homicidii illius auctor inuentus, morte multatus est. Porro episcopo Paulo Gazam in exilio misso, Rhodo cum gestis de eo actis directus est Constantinopolim. Cuius gesta cum intra palatium legerentur principi, iussit eum ab scurrone duci, & foras regiam ciuitatem occidi. Et post hæc misit imperator Pelagium diaconum & apocrisarium primæ sedis Romanæ Antiochiam cum sacris suis, quibus præcepit, vt cum Euphræmio eiusdem vrbis episcopo & Petrus Hierosolymita, & Hypatius Ephesinus venirent Gazam, &

Paulo episcopo pallium auferrent, eumque deponerent. Pelagius ergo profectus Antiochiam, & inde Hierosolymam, cum memoratis patriarchis & aliquantis episcopis venit Gazam. Et auferentes Paulo pallium, deposuerunt eum, & ordinauerunt pro illo Zoilum, quem postea imperator deposuit, & Apollinarem ordinauit, qui nunc est praesul ipsius Alexandrinae ecclesiae. Sed redeunte Pelagio Constantinopolim, monachi quidam ab Hierosolymis, per quos Pelagius in Gazam transitum habuit, venerunt ad eum in comitatu, portantes capitula de libris Origenis excerpta, volentes agere apud imperatorem, vt Origenes damnaretur cum illis capitulis. Igitur Pelagius amulus existens Theodoro Caesareae Cappadociae episcopo, volens ei nocere, eo quod esset Origenis defensor, vna cum Menna archiepiscopo Constantinopolitano, flagitabat a principe, vt iuberet fieri, quod illi monachi supplicabant, vt Origenes damnaretur, ipsaque capitula talia docentia. Annuit imperator facillime, gaudens se de talibus causis iudicium ferre. Iubente eo, dicta est in Origenem & illa capitula anathematis damnatio; quam subscribentes vna cum Menna archiepiscopo apud Constantinopolim reperti, deinde directa est Vigilio Romano episcopo, Zoilo Alexandrino, Euphrasio Antiocheno, & Petro Hierosolymitano. Quibus eam accipientibus & subscribentibus, Origenes damnatus est mortuus, qui viuens olim fuerat ante damnatus.

De Pelagio & Theodoro.

CAPVT XXIV.

ET referato aditu aduersariis ecclesiae, vt mortuus damnaretur, Theodorus Caesareae Cappadociae episcopus, dilectus & familiaris principum, secta Acephalus, Origenis autem defensor acerrimus, & Pelagio amulus, cognoscens Origenem fuisse damnatum, dolore damnationis eius, ad ecclesiae conturbationem, damnationem molitus est in Theodorum Mopsuestenum, eo quod Theodorus multa opuscula edidisset contra Origenem, exosusque & accusabilis haberetur ab Origenistis, & maxime quod Synodus Calchedonensis (sicut probatur) laudes eius susceperit in tribus epistolis. Cuius damnationem

Qq q iij

memoratus Theodorus tali machinatione perfecit. Scribente principe contra Acephalos in defensionem Synodi Calchedonensis, accedens idem Theodorus Cappadox vna cum suis satellitibus, qui sub nomine catholico Acephalis studebant, cum Theodoræ Augustæ fauore imperatori suggestit, scribendi laborem non eum debere pati, quando compendio posset Acephalos omnes ad suam communionem adducere. Siquidem illi (inquit) hoc offenduntur in Synodo Calchedonensi, quod laudes suscepit Theodori Mopsuesteni episcopi, epistolamque Iba, quæ per omnia Nestoriana esse cognoscitur, Synodus ipsa iudicio suo pronuntiauerit orthodoxam. Qui Theodorus si cum dictis suis & hac epistola anathematizetur, tamquam retractata Synodus atque purgata, suscipietur ab eis per omnia & in omnibus, & sine pietatis vestræ labore ecclesiæ catholicæ sociati, gaudente vniuersali ecclesia, clementiæ vestræ laus erit sempiterna. Hæc audiens imperator, & dolum dolosorum minime prospiciens, suggestionem eorum libenter accepit, & hoc se facere promptissime spondit.

Sed rursus illi callida fraude rogauerunt eum, vt diceret librum in damnationem trium capitulorum: quo libro eius edito, & toti mundo manifesto, dum emendare princeps erubescit, irreuocabilis causa fieret. Sciebant enim principem solita pietate, scandalo emergente, sententiam suam posse corrigere, seseque ad periculum peruenire. Annuit eis princeps, & hoc se latus implere promisit. Et relinquens operis sui studium, vnum in damnationem trium capitulorum condidit librum, pro delictis nostris, nobis omnibus notissimum. Cetera vero quæ subsequenter in episcopis & catholica ecclesia ab eodem principe facta sunt, quomodo consentientes episcopi in trium damnationem capitulorum, muneribus ditabantur, vel non consentientes depositi, in exilium missi sunt, vel aliqui fuga latitantes, in angustiis felicem exitum susceperunt, quoniam nota sunt omnibus, puto nunc a me filenda. Illud liquere omnibus credo, per Pelagium diaconum, & Theodorum Cæsareæ Cappadociæ episcopum, hoc scandalum in ecclesiam fuisse ingressum. Quod etiam publice ipse Theodorus clamitauit, se & Pelagium

uiuos incendendos, per quos hoc scandalum introiuit in mundum.

NOTÆ.

* *Breuiarium Liberati diaconi.*] Liberatus Carthaginensis ecclesiæ ^{Liberatus quis.} diaconus is est, quem patres Concilii Carthaginensis anno Domini 535. tempore Reparati episcopi Carthaginensis, legationis munere fungentem, cum synodali epistola Romam miserunt ad Ioannem papam eius nominis secundum. Ante hæc tempora viuente adhuc prædicto Ioanne se Romæ fuisse indicat ipse cap. 20. Vnde quia prædictam epistolam Romam attulit post obitum Ioannis II. vt patet ex responsoria Agapeti ad Concilium Carthaginense rescripta, necessum est fateri, ipsum tempore Ioannis papæ duabus diuersis vicibus Romam venisse, quarum priore Ioannes adhuc vivebat, posteriore iam paulo ante aduentum Liberati ex hac vita migrauerat. Fuisse Liberatum vnum ex classe illorum, qui tria capitula defendentes, pro Theodoro Mopsuesteno, licet non pro erroribus ei adscriptis, etiam apologiam & defensionem scripserunt, ipse non obscure indicat capp. 3. 10. & 24.

Breuiarium hoc de causa Nestoriana & Eutychniana conscriptum, ex ecclesiastica historia e Græco in Latinum translata, & ex gestis synodalibus, atque etiam ex epistolis sanctorum patrum desumptum esse, ipse Liberatus scribit in præfatione huius opusculi. Historiam capituli decimi incaute nimis ab aliquo Nestoriano nescio quo magna ex parte mutuatus esse videtur: tum quod orthodoxos monachos Armeniæ, Theodori Mopsuesteni scripta insectantes, pro more Nestorianorum Apollinaristas nominet: tum etiam quod Theodorum Mopsuestenum a sancto Cyrillo laudatum, & a sacrosancto Calchedonensi Concilio cum laude receptum fuisse scribat. Quæ singula non modo non sunt vera, sed etiam ipsis scriptis Cyrilli de expositione Nicæni symboli, ipsique (quo se refert Liberatus) relationi synodice Calchedonensis Concilii ad Marcianum factæ, plane sunt contraria.

In historia capituli vigesimi secundi, dum Rauennam pro Neapoli a Belisario captam fuisse scribit, lapsus est memoria. Vix enim quinto anno belli Gothici potitus est Rauenna Belisarius, vt patet ex Procopio. Epistolam quam eodem cap. 22. sub nomine Vigilii recitat Liberatus, non a Vigilio, sed ab aliquo Eutychniano imperito eius nomine suppositam esse, in primis acta sextæ Synodi act. 15. restantur his verbis: *Anathema libro, qui dicitur Menna ad Vigilium, & qui cum sinxerunt siue scripserunt: anathema libellis, qui dicuntur facti fuisse a Vigilio ad Iustinianum & Theodorum diuina memoria.* Hos inscriptio epistolæ dominos vocat. Secundo potest de impostura argui, quod eadem epistola, præter consuetum scribentis morem, ad dominos simul, & ad patres habeatur inscripta. Etenim cum Vigilius expulso Siluerio se tamquam Romanum pontificem gesserit, improbabile videtur, vt ipsos imperatores (cuius nullum ex-

De epistola
Vigilii, cen-
sura.

titit prædecessorum exemplum) patres appellarit, quos potius filios nominari pristino more receptum fuit. Vel si dicas, scriptam ad episcopos; quis est iste mos nouus & plane inuitatus, vt Romanus pontifex coepiscopos appellet patres & dominos? vel si legas, Fratres, certe procul abhorret, vt eosdem etiam dominos nominauerit. Tertio in eadem epistola auctor contraria simul iungens, a seipso discrepat. Etenim, quomodo cum Eutyche & Dioscoro negat in Christo duas naturas, & paulo inferius vna cum aliis anathema Dioscoro infert? Hæc cum sibi inuicem aduersentur, augent, vt dixi, imposturæ suspicionem. Quarto, si hanc epistolam vere scripsit Vigilus, cur ex ea non est conuentus, cum postea cum Theodora Augusta de Anthimi restitutione Constantinopoli est altercatus? Cur hæc scripta non sunt eidem exprobrata, cum a Theodoro Cæsariensi, & Menna Constantinopolitano exagitatus, eosdem excommunicationi subiecit? Cur non id factum est ab imperatore Iustiniano, cum in ipsum furore accensus, etiam vi contra eundem agendum esse putauit? Cur idem tacuit quinta Synodus, in eundem pontificem accedere renuentem, non nihil commota? Quare cum hæc omnia publice sint ventilata, & publicis actis excepta, commentitiam esse apparet hanc epistolam Vigilii nomine scriptam, cuius ne verbo quidem vsquam mentio habetur. Denique cum omnium schismaticorum scelera superet scelus Vigilii illud, quo cum hæreticis pacto inito, dataque pecunia per laicum hominem, primæ sedis antistitem Siluerium vi expulit, exspoliatumque sacerdotalibus indumentis procul in exilium eiecit, & sententia imperatoris restitutum in insulam relegauit, atque ibidem morte occumbere coegit: non deberet alicui mirum videri, si homo perditus alienæ sedis emptor & violentus inuasor, lupus, fur & latro, non per verum ostium ingressus, pseudoepiscopus & quasi antichristus, viuente adhuc legitimo pastore & episcopo, ad schisma perniciosissimam hæresim addidisset. Videant ergo nouatores hæretici, quam præpropere de apostolica sede deuiæta, atque per hæresim contaminata triumphent. Vigilus pontifex huius epistolæ scriptor non extitit, fidem nullo vnquam tempore negauit; & si quid contra exteriorem fidei professionem, hoc tempore Siluerio pontifice vero atque legitimo in exilium relegato adhuc viuente, egisset, crimen & peccatum Vigilii adhuc pseudopapæ, sedi apostolicæ nihil præiudicii afferre potuisset, vt supra in notis ad vitam eiusdem Vigilii pluribus annotaui.

Calumnia
hæreticorum
refutatur.

Hæc sunt, lector amice, quæ illustrissimi cardinales Baronius & Bellarminus in breuiario Liberati caute legenda esse, diuersis in locis annotarunt & admonuerunt. Quæ cum scitu admodum necessaria esse videantur, pergratum fore putauit, si paulo prolixius quam præstitum est a Possuino in apparatu sacro, hæc omnia annotarem; quæque a diuersis hac de re scripta sunt, in hunc vnum locum congererem.

CONCILIVM